Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ оқшоми

Ўзбекистон Компартияси Тошкент шаҳар комитети ва халқ депутатлари шаҳар Советининг органи

Газета 1966 йил 1 июлдан чиқа бошлаган. № 152 (6. 641) 1988 йил 2 июль, шанба Баҳоси 3 тийин

XIX

Кеча Москвада КПСС XIX Бутуниттифоқ конференцияси ўз ишини якунлади.

КПСС XIX Бутуниттифоқ конференцияси иши ҳақида

ИНФОРМАЦИОН БИЛДИРИШ

КПССнинг XIX Бутуниттифоқ конференцияси Москвада, Кремлнинг Съездлар саройида ўз ишини давом эттирди.

1988 йил 1 июль куни эрталабки мажлисда КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси А. А. Громико раислик қилди.

Доклад юзасидан музокараларда КПСС Москва область комитетининг биринчи секретари В. Қ. Месяц, СССР 50 йиллиги номли Волжск автомобиль заводи механика-йиғув ишлаб чиқариши шасси цехининг созловчиси А. А. Мельников (Қуйбишев области), СССР Табиатни муҳофаза этиш давлат комитетининг раиси Ф. Т. Моргун, «Знамя» журналининг бош редактори Г. Я. Бакланов, армия қўмондони Б. В. Громов, Смоленскдаги трикотаж фабрикасининг директори Н. Қ. Емелина, СССР ва Украина ССР Ёзувчилар союзи правлениеларининг секретари Б. И. Олейник, СССР Фанлар академияси Жаҳон экономикаси ва халқаро муносабатлар институтининг директори Е. М. Примаков ўртоқлар сўзга чиқдилар.

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, КПСС Марказий Комитети ҳузуридаги Партия контроли комитетининг раиси М. С. Соломенцев раислигида ўтган кундузги мажлисда доклад юзасидан музокараларда Молдавия Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари С. Қ. Гроссу сўзга чиқди.

Музокаралар давомида Москвадаги махсус қотишмаларга ишлов бериш заводининг бригадири Ю. Ф. Сурков сўз берилишини сўради. У ихтиёрларига бериб қўйилган минбардан амалий нутқлар сўзлаш учун эмас, балки ўзларига тааллуқли сийқа ҳисоботлар бериш учун фойдаланаётган бир қанча нотиқлар шанига танқидий мулоҳазалар билдирди.

Сўнгра докладни муҳокама қилишда Тожикистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Қ. М. Маҳкамов, СССР халқ таълими давлат комитетининг раиси Г. А. Ягодин, КПСС Ростов область комитетининг биринчи секретари Б. М. Володин, СССР давлат қурилиш комитети раисининг биринчи ўринбосари — СССР министри Б. Н. Ельцин ўртоқлар қатнашдилар.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари

делегат Р. Н. НИШОНОВ нутқи

Азиз ўртоқлар! Халқ бизнинг конференциямизни ҳақли равишда тақдирга дахлдор деб атамоқда. Бу ерда, мана шу залда, айтиш мумкинки, даврнинг бош масаласи — социализм бундан буён ҳам зўравонлик ва чекланган демократия исканжасида қоладими ёки амалда ленинча хислатлар касб этадими, деган масала ҳал қилинмоқда. 1985 йил апрелидан кейин мамлакат бу йўлда туб бурилиш сари қадам ташлади. Бунда кўпгина мураккабликлар ва мушкулликка дуч келинди. Аммо сабоқлар ҳам йўқ эмас. Қайта қуриш тажрибаси эскирган ва умрини яшаб бўлган нарсаларнинг ҳаммасини дадилроқ бузиб ташлаш кераклигини кўрсатиб турибди. Ана шундагина янги турмушни қуриш мумкин бўлади.

КПСС Марказий Комитетининг Михаил Сергеевич Горбачев томонидан қилинган докладида ўтмишда социализм принциплари бузилганлиги мутлақо тўғри кўрсатиб ўтилди. Ўзбекистон халқи сталинча репрессия йилларида шафқатсиз зўравонлик, ўтакетган қонунбузарлик ва разиллик оқибатларини бевосита ўз бошидан кечирди. У хушомадгўйлик ва макр-ҳийла, кўзбўямачилик эвазига Рашидов каби мукофотпараст арбоб ўнта Ленин ордени ва иккита Олтин Юлдузни эгаллаши, бунинг устига Ленин мукофоти лауреати бўлишнинг уддасидан чиқиши учун шароит яратилган тантанавор ортга кетиш йилларида чуқур маънавий жароҳат олди. Хўш, Рашидовга бу орденларни ким берди? Ўз-ўзидан маълумки, Брежнев ва унга яқин кишилар беришди. Нима учун беришди? Чунки уларнинг ўзлари ҳам мукофотпарастлар эдилар. **(Қарсаклар).** Шу сабабли коммунистлар, бутун халқ бугунги кунда ҳақ-ҳуқуққа тегишли баҳо бераётган, аммо ҳуқуқсизликни ҳам худди шундай баҳолашга уринаётган кишилар билан мутлақо келишолмайдилар.

Олти юз эллик минг кишилик республика партия ташкилоти умумхалқ ташаббускорлиги ва қўллаб-қувватлашига таяниб, ўз-ўзини соғломлаштириш, ўз-ўзини поклаш учун, ҳаётнинг ва меҳнатнинг барча соҳаларида ленинча интернационализм руҳини тиклаш учун оғир ва аёвсиз кураш олиб бормоқда. Бунга қаршилик кўрсатаётган кучлар ҳам йўқ эмас. Улар оз, лекин бунга етарли баҳо бермай бўлмайди. Ўз вақтида Абу Али ибн Сино бундай деганди: «Ўлик илоннинг устига қўнган пашшадан эҳтиёт бўл». Республика халқи, коммунистлари гўштнинг ёғлироқ бўлагини юлиб олган ва эндиликда унга жон-жаҳди билан ёпишиб турган шахсларни йўлдан супуриб ташламагунча тинчимайдилар. Ижодий зиёлиларимиз, партия ва меҳнат ветеранлари қайта қуришнинг фаол тарафдорлари сифатида майдонга чиқмоқдалар. Биз улар билан тез-тез учрашиб, маслаҳатлашиб, қизғин мунозараларда қатнашиб турибмиз. Уларнинг ўткирланган ҳис-туйғулари, билимлари, бой ҳаётий тажрибалари бизга йиллар давомида тўпланиб қолган мураккаб муаммоларни ҳал этишнинг мақбул йўлларини топишга кўмаклашмоқда. Бундай муаммолар бизда ҳали ниҳоятда кўп, азиз ўртоқлар.

Саноат ва қишлоқ хўжалигининг кўпгина тармоқларида, айниқса пахтачиликдаги алдамчилик ва қўшиб ёзишлар ўн йиллиги оғир оқибатларга олиб келди. Шу билан бирга, кўзи олдида рўй берган номуносиб ҳоллар учун мутлақо гуноҳсиз оддий меҳнаткаш азоб-уқубат чекди, зўрға кун кечирадиган бўлиб қолди. Бугунги кунда кўзбўямачилар ва давлат бойлигини ўмарганлар қилмишларига яраша жазоланмоқдалар. Республикадаги муҳит тозаланмоқда, одамлар ҳақиқат ва адолат тантанасига нисбатан йўқотган аввалги ишончларига қайтадан эга бўлмоқдалар.

Биз турғунлик даври, рашидовчилик даври иллатларини бундан буён ҳам танқидий нуқтаи назардан, партиявий кўз билан қайта-қайта таҳлил этамиз, албатта. Лекин ўтмишда қишлоқ хўжалиги соҳасида олиб борилган сиёсат энг оғир ва фожиавий хато эканлиги бизга ҳозирдаёқ аён бўлиб турибди. Ҳадеб бир хил экин экавериш йўли экономикада, экологияда ғоят оғир оқибатларга олиб келди. Бутун бошли бир денгиз — яқин вақтларгача Бутуниттифоқ шифо маскани, балиқ ва мўйна манбаи ҳисобланган Орол йўқолиш хавфи остида қолди. Орол, ўртоқлар, бизнинг дардимиздир, бунга нисбатан ўн йилликлар давомида шафқатсизларча муносабатда бўлиш асоратидир. Бундай қисмат фақат Оролнинг бошига тушган эмас. Алмашлаб экиш қоидаларининг бузилиши, заҳарли дориворларни ишлатишдаги суиистеъмолликлар, янгидан-янги ерларни ўйламай-нетмай, қатъий илмий ёндашувсиз ўзлаштиравериш бақувват тупроғимизнинг кучсизланиб қолишига, ўнлаб касалликларнинг тарқалишига олиб келди.

Шу тариқа ғоят ўткир муаммоларнинг бутун бир тугуни пайдо бўлдики, уларни сира кечиктирмай, тезроқ ҳал қилиш талаб этилади. Бунга сув ресурсларидан оқилона фойдаланиш ҳам, экология ҳам, кадрларни тарбиялаш масалалари ҳам, саноатни хўжалик ҳисоби изига ўтказиш ҳам, бу тармоққа туб аҳолини жалб этиш ҳам киради. Муаммоларнинг сон-саноғи йўқ. Лекин муҳими шуки, одамларимизда ишлаш, даврга муносиб бўлишга интилиш бор.

Партия меҳнаткашларни ишга нисбатан жиддий ва амалий муносабатда бўлишга йўналтирмоқда. Партия ташкилоти, бутун халқимиз конкрет ишларгина революцион қайта қуриш ғалабасини таъминлажагини зўр масъулият билан англамоқдалар.

Бизда, ўртоқлар, қадимий бир одат бор: ҳамма қурултойга йиғилади. Ана шунда бир овоздан маслаҳатлашиб олинади. Бизнинг халқ қурултойимиз қайта қуришни чин қалбдан батамом қўллаб-қувватламоқда. Кооператорлар ҳаракати, меҳнатнинг пудрат ва бошқа коллектив усуллари қулоч ёймоқда, экономикада, социал жабҳада айрим ижобий ўзгаришлар рўй бермоқда. Бироқ экономика структурасида, вужудга келтирилган потенциалдан фойдаланишда ниҳоятда чуқур номутаносибликлар рўй берганлигига дуч келмоқдамиз.

Михаил Сергеевич Горбачев ўз докладида Ўзбекистон қишлоқ хўжалигини ривожлантиришда турғунлик ҳолатлари давом этаётганлигини ҳақли равишда кўрсатиб ўтди. Дарҳақиқат, шу тармоқда раҳбарлик қилишда жиддий хатолар ва камчиликлар мавжуд. 1987 йилда пахта, картошка, мева, узум, каноп, тамаки етиштириш ҳажмлари камайиб кетди. Агросаноат комплексининг барча соҳаларида аслини олганда қолоқлик ҳукм сурмоқда.

Масалан, республика экономикасининг асосий тармоғи — пахтачиликни олиб кўрайлик. Ўтмишда пахта етиштиришни қандай йўл билан бўлмасин кўпайтириш орқасидан қувиш ана шу тармоққа жиддий таъсир кўрсатди ва пахтачиликни етмишинчи йиллар бошидаги даражага тушириб юборди. Энг муҳими пахтакорнинг моддий манфаатдорлигига ва унинг меҳнати нуфузига путур етди. Эндиликда пахтачилик иқтисодий манфаатдорлик жиҳатидан ўз ўрнини бошқа экинларга сезиларли равишда бўшатиб бермоқда ва деҳқон олдида уларнинг қайси бири билан шуғулланиш фойдалироқ, деган савол пайдо бўлмоқда. Биз ҳозир одамларнинг манфаатдорлигини қандай қилиб ошириш йўлларини ўйламоқдамиз. Ўз-ўзидан равшанки, Иттифоқ планлаштириш ва нарх белгилаш органларининг ёрдамисиз, СССР Давлат агросаноат комитети аралашувисиз бу вазифани ҳал этиш мумкин эмас. Биз барча пахтакорлар, ушбу конференция делегатлари номидан Всеволод Серафимович Мураховскийдан бу масалани синчиклаб қараб чиқишни илтимос қиламиз. **(Қарсаклар).**

Ўртоқлар, ижтимоий ҳаётни қайта қуриш ва демократиялаш жараёнида миллатлараро муносабатларнинг мамлакатимиздаги миллатлар ҳуқуқи ва тенг ҳуқуқлилиги, халқларимиз қардошларча дўстлигини мустаҳкамлаш билан боғлиқ жиҳатлари ҳам қизғин муҳокама этилаётгани мутлақо табиийдир. Бизнинг конференциямизда ҳам бу масалага катта эътибор беріляпти. Масала равшандек кўринади. СССР халқларининг тенг ҳуқуқли ҳолати ҳақида баҳслашишга ҳеч ким журъат этолмаса керак. Лекин ҳал қилинмаган муаммолар ҳам бор, албатта. Ахир нозик бир жиҳат — миллий қадрият торларига қўл урилаётган экан, бунда эҳтиёткор бўлиш, ҳамма нарса ҳақиқатга тўғри келиш-келмаслигини тарози палласига қўйиш зарур.

«Социалистическая индустрия» газетасида босилган мақола худди ана шундай фикр юритишга даъват этади. Унинг муаллифи ўзаро ёрдам, кадрларни ўстириш, маълумот даражаси, фанда аспирантлар салмоғи, ҳатто болалар туғилиши даражаси масалаларида республикани гўё айбламоқчи бўлади. Партиянинг қатор ўн йилликлар давомида чекка миллий ўлкаларни нисбатан жадал ривожлантириш йўли интернационал, инсонпарварлик сиёсати эканлиги маълум, лекин мазкур мақола муаллифининг фикрича бу йўл аллақандай қарама-қаршиликни, тайёрга айёрлик муҳитини вужудга келтирганмиш. Марҳамат қилиб жавоб беришсин-чи — қанақа тайёрга-айёрлик хусусида гап бораяпти ўзи? Илгари қолоқ ҳисобланган республикалар, жумладан Ўзбекистон рус ва мамлакати-

миздаги бошқа халқларнинг таъсирчан, узоқ муддатли ҳамда беғараз ёрдамлари туфайли ҳозирги пайтда ўзининг иқтисодий ва социал тараққиётида илғор республикалар билан тенглашганлигини кўриб турибмиз. Очлик ва изғирин исканжасида қолган Россия сўнгги бир парча нонини бериб бўлса ҳам Ўрта Осиё республикаларига на фақат ресурслар ва ускуналар, шу билан бирга мутахассислар, партия ва совет кадрлари билан ёрдам кўрсатган йилларни эслаймиз. Лекин пролетар интернационализмининг чинакам намойиши, ленинча миллий сиёсатни ҳаётда рўёбга чиқаришнинг намунаси бўлган ана шу ёрдамни таъна қилиш мумкинми, ахир?

Республикалар ва регионларнинг ишларига ана шундай ўйламай-нетмай, айтишим мумкинки, сиёсий жиҳатдан зарарли ёндашувга нисбатан кўпинча қарама-қарши ҳис-туйғулар жўш уради. «Биз эса бутун мамлакатни кийинтираяпмиз», «Биз бўлсак бутун давлатни боқаяпмиз» ва ҳоказо қабилидаги гап-сўзлар қулоққа чалинади. Кўпмиллатли, бирдам совет оиласини бундай ҳамлалардан асрашимиз керак. Бу эса интернационал сиёсатимизнинг тамал тошларидан биридир. **(Қарсаклар).**

Ўртоқлар, ҳар бир республика мамлакатнинг ягона халқ хўжалиги комплексида ўз ўрнига эга ва у умумий ишимизга ўзининг шундай муҳим ҳиссасини қўшади-ки, бошқа бирор республика бундай юкни зиммасига ололмайди. Буни ҳамиша назарда тутмоқ зарур.

КПСС Марказий Комитети докладида Иттифоқ бўйича меҳнатни тақсимлаш ва кооперациялаш, регионлар бўйича илмий асосланган сиёсат олиб бориш афзалликларидан тўла-тўкис фойдаланиш вазифаси ҳар томонлама, далиллар билан исботлаб берилган. Докладдаги бу хулосани биз батамом қўллаб-қувватлаймиз. **(Қарсаклар).**

Кейинги вақтда ўткирлашиб қолган миллатлараро муносабатларга доир масалаларни ҳал этишда биринчи навбатда мамлакатнинг олий даражадаги манфаатларини назарда тутиш лозимлигини бизнинг нотинч давримиз яққол кўрсатиб турибди. Бу ишда тор қобиқдаги маҳкамачилик, шахсиятпарастлик ва маҳаллийчилик хуружлари ҳамда ҳиссиётларига ўрин бўлмаслиги керак. Биз худди шундай йўл тутишга интилмоқдамиз. Яқинда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети Бюросининг бир гуруҳ аъзолари Қозоғистон, Туркманистон, Тожикистон раҳбарияти билан учрашдилар. Биз ишчанлик, ўртоқлик вазиятида экономикани, маданиятни, ғоявий-тарбиявий ишларни ривожлантиришга доир муҳим масалаларни муҳокама этдик, етишмовчиликларни, ўтмишнинг салбий қолдиқлари ва сунъий тўсиқларни бартараф этишга қаратилган қарорлар қабул қилдик.

Конференциядаги докладда ҳам, ўртоқларнинг нутқларида ҳам партиянинг ролини бутун чоралар билан ошириш, унинг позицияларини мустаҳкамлаш қайта қуриш муваффақиятининг гарови эканлиги жуда тўғри таъкидлаб ўтилди. Партия ўзини жамики ёт нарсалардан тозалаши, табиатига тўғри келмайдиган хўжалик фаолиятидан қутулиши, Советларнинг, жамоат муассасаларининг функцияларини кучайтириши, сиёсий ва ташкилий усуллар орқали жамиятни ҳамда экономикани бошқариши керак. Сиёсий системани ислоҳ этиш ҳақидаги таклифни биз тўла-текис маъқуллаймиз ва қўллаб-қувватлаймиз. Давлат бошқарувини бюрократизмдан халос қилиш умумхалқ ишигина бўлиб қолмасдан, шу билан бирга чуқур партиявий ишдир. Бюрократизм қайта қуришнинг асосий душмани эканлигига, иккинчи томондан эса ошкоралик ниқобига яширинган сафсатабозлик ўзини зўр бериб намоён қилаётганига эндиликда ҳамма ишонч ҳосил қилди.

Ушбу минбардан туриб таъкидланганидек, партияга турли ёрлиқлар ёпиштириш, қуруқдан-қуруқ шовқин-сурон кўтариш, ҳатто партияни экономикага раҳбарликдан четлаштириш ва уни тарқатиб юбориш керак, деган гап-сўзларгача етиб борилмоқда. Ишончим комилки, раҳбарларни ва раҳбар органларни, айниқса партия органларини асоссиз равишда ёмонлашдан ҳеч қандай наф бўлмаганидек, бундай йўл тутишнинг ҳам фойдаси йўқ. Ҳар қандай меҳнат, ўртоқлар, у партия ходимининг, журналистнинг, адабиётчининг, ишчининг, колхозчи ёки хўжалик раҳбарининг, хуллас кимнинг меҳнати бўлишидан қатъи назар, ҳурмат қилинмоғи зарур. Фақат масъулият шахсий бўлиши керак. Энг муҳими ижодкорлик билан, ташаббускорлик кўрсатиб астойдил ишлаш лозим.

Биз бюрократизм билан кураш ҳақида резолюция қабул қилишимиз керак. Бу жуда соз, ўртоқлар. Лекин назаримизда ҳозир бўлмаса ҳам кейинчалик сафсатабозликка қарши кураш ҳақида қандайдир ҳужжат қабул қилиш хусусида ўйлаб кўрилса ёмон бўлмасди. **(Қарсаклар).**

Мамлакатда ўз-ўзини соғломлаштириш жараёни бораётган, демократия ҳар томонлама ривожланаётган ҳозирги пайтда кадрларни, айниқса раҳбар кадрларни тайёрлаш ва қайта тайёрлашни тубдан яхшиламоқ керак. Менимча, кадрларимизнинг ғоявий ва маънавий даражасини ошириш, уларни омма орасида сиёсий иш олиб боришга, мунозараларда эркин қатнашишга ўргатиш керак. Бу ҳозирги пайтда жуда муҳимдир. Янги шароитларда, қайта қуриш шароитларида ишлашга қобилиятли партия ва совет кадрларини мустаҳкам тарзда тайёрлаш учун эҳтимол КПСС Марказий Комитети ҳузуридаги Олий партия мактабини қайта тиклаш мақсадга мувофиқдир. Ана шунда КПСС Марказий Комитети ҳузуридаги Ижтимоий фанлар академияси партиянинг назариётчи кадрларини тайёрлашга ўз куч-ғайратини тўла йўналтира олиши мумкин. СССР Халқ хўжалиги академияси ишини жиддий такомиллаштириш масаласини ҳам чуқурроқ ўйлаб кўриш лозим.

Кўп йиллар давомида Совет Иттифоқининг қатор мамлакатлардаги элчиси бўлиб ишлаш жараёнида бошқарув кадрлари, мутахассислар тайёрлашга капитал сарфлаш мустасносиз ҳамма фирмалар ва компаниялар учун энг кўп даромад келтирадиган «товар» эканлигига ишонч ҳосил қилганман. Чет элдаги амалий ҳаётда ишбилармонлик раҳбар фаолиятини баҳолашнинг мезони ҳисобланади. Худди ана шу нарса раҳбарларни ўқитиш программалари ва курсларининг асосий мазмуни бўлиб қолган. Биз хўжалик раҳбарларида топширилган ишга муносиб бўлиш ва масъулият сезиш, янгиликни ҳис этиш ва дадил ҳаракат қилиш, давр талабини сезиш хислатларини вужудга келтиришимиз ҳамда тарбиялашимиз зарур. Қисқа қилиб айтганда, биз, ўртоқлар, чинакам совет ишбилармон ҳисобдонини воягa етказишимиз лозим. Биз ҳаммамиз демократияни ўрганмоғимиз, сиёсий ишни ўрганмоғимиз, тийиндан сўм ҳосил қилишни ўрганмоғимиз керак.

Михаил Сергеевич Горбачевнинг конференциядаги доклади хусусида мулоҳаза юритар, делегатларнинг ўткир, очиқ-ойдин нутқларини тинглар эканмиз, ҳар биримиз ушбу конференция қайта қуришга янгича жадаллик бағишлайди, демократиялаш ва янгиланиш йўлида жамиятга янада кенгроқ уфқ очиб беради, деб қатъий ишонамиз. Бизнинг халқимизда «Ҳорманг» деган чуқур мазмунли лўндагина сўз бор. Ана шу сўз билан одамлар улкан вазифаларни бажаришда ва хайрли ишларда бир-бирларини қўллаб-қувватлайдилар. Шундай қилиб, қайта қуришнинг қийин йўлида ҳорманглар, азиз делегат ўртоқлар! **(Қарсаклар).**

Ошкоралик ва рўй-ростлик муҳитида

29 июнь куни XIX Бутуниттифоқ партия конференциясининг матбуот марказида ўзбекистонлик партия конференцияси делегатлари группасининг совет ва чет эл журналистлари билан учрашуви бўлди.

Учрашувда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Р. Н. Нишонов, КПСС Марказий Комитети Ташкилий-партиявий ишлар бўлими мудирининг ўринбосари Г. К. Крючков, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси П. Ҳабибуллаев, Жиззах область Мирзачўл районидаги Абай номли совхоз-техникумининг директори Р. Маматова, «Тошкент» мебель ишлаб чиқариш бирлашмасининг станокчиси В. И. Таранторова, Тошкентдаги 22-болалар уйининг директори А. П. Хлебушкина, Самарқанддаги «Электробитмаш» ишлаб чиқариш бирлашмасининг бош директори В. А. Чжен, Ўзбекистон Ёзувчилар союзи правлениесининг биринчи секретари О. Ёқубов қатнашдилар.

XIX Бутуниттифоқ партия конференцияси матбуот маркази раҳбарининг ўринбосари, КПСС Марказий Комитети Пропаганда бўлими кичик бўлимининг мудири Н. В. Шишлин Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Р. Н. Нишоновга сўз берди.

Р. Н. Нишонов ўзбекистонлик делегатларнинг КПСС Бутуниттифоқ конференциясидаги иштироки ҳақида, республика партия ташкилоти КПСС Марказий Комитетининг қайта қуриш соҳасидаги сиёсий йўлини актив қўллаб-қувватлаб, чуқур иқтисодий ислоҳотлар, ижтимоий турмушни демократиялаш ва ошкораликни қарор топтириш йўлини давом эттираётганлиги, республикани поклаш учун муросасиз кураш олиб бораётганлиги ҳақида гапириб берди.

КПСС XXVII съездининг қарорлари, республиканинг бутун турмушидаги жуда кенг ошкоралик, демократиялаш илгари содир бўлган салбий ҳодисалар такрорланмаслигининг кафолати эканлиги учрашувда таъкидлаб ўтилди. Республикада ортиқча меҳнат ресурслари муаммоси қандай ҳал этилаётганлиги тўғрисидаги масала ёритиб берилди. Уларни иш билан таъминлаш, ишлаб чиқариш, моддий соҳага жалб қилиш учун турли бирлашмалар, комбинатлар, заводлар, корхоналар, фабрикаларнинг филиаллари барпо этилмоқда. Айни шу мақсадда 1995 йилгача республика территориясида қайта ишлаш ва енгил саноатнинг 152 та корхонасини қуриш белгиланган. Бундан ташқари якка тартибдаги меҳнат фаолияти, кооперация ривожлантирилади.

Учрашувда Орол денгизини сақлаб қолиш ва Орол денгизи атрофидаги экологик вазиятни соғломлаштириш муаммосига катта эътибор берилди. Бу соҳада ҳозир КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети комплекс тадбирларни ишлаб чиқаётганликлари таъкидлаб ўтилди. Сувни тежаш, ерларни ўзлаштиришни қисқартириш ҳисобига Оролни сақлаб қолишнинг истиқболли йўллари бор. Бутун Оролбўйининг экологик вазиятини яхшилашга доир жуда яхши лойиҳа ишлаб чиқилган.

20 миллион аҳолиси, икки минг колхоз ва совхози, бир ярим мингтадан кўпроқ йирик саноат корхонаси ва бирлашмаси бўлган Ўзбекистон республика партия ташкилоти раҳбарлигида ўзининг иқтисодий имкониятларини тўла-тўкис рўёбга чиқариб, илм-фаннинг мустаҳкам пойдеворида инсон омилини ишга солишга, республика олдида қайта қуриш очаётган ҳамма имкониятлардан фойдаланишга интилаётганлиги матбуот конференциясида уқтириб ўтилди. М. С. Горбачев қилган докладнинг қоидалари сиёсий, иқтисодий ва социал турмушнинг ҳамма соҳаларида тобора кенг истиқболлар очади. Шу боисдан ҳам Ўзбекистон делегацияси КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари докладида баён этилган таклифларни тўла-тўкис қўллаб-қувватлайди, бутун мамлакат коммунистлари билан биргаликда революцион қайта қуриш ишини чуқурлаштирадиган ва янада олға силжитадиган қарорларни қабул қилишга тайёрдир.

Учрашувда миллатлараро муносабатларга, интернационализмга доир масалалар ҳақида гапирилди. Ўзбекистон меҳнаткашлари барча халқларнинг қардошлик иттифоқи, бирлиги ва ҳамкорлигини янада мустаҳкамлашни мамлакатимизда рўй бераётган революцион ўзгаришларни муваффақиятли амалга оширишнинг гарови деб билаётганликлари қайд этилди.

Партия конференциясининг ўзбекистонлик делегатлари совет ва чет эл журналистларининг кўпгина саволларига жавоб қайтаришди.

(ЎзТАГ).

Москва, Сизни Тошкент сўрамоқда!

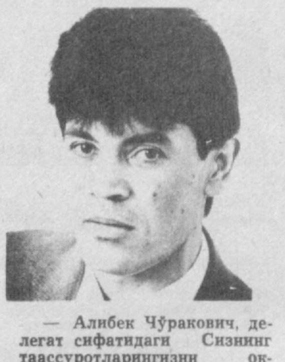

Телефонда — КПСС XIX Бутуниттифоқ конференцияси делегати, Низомий номидаги Тошкент Давлат педагогика институтининг 2-курс студенти интернационалчи-жангчи Алибек ОТАХОНОВ.

— Алибек Чўракович, делегат сифатидаги Сизнинг таассуротларингизни оқшомхонларга етказиш биз мухбирларнинг вазифаси...

— Аввало партия конференцияси мажлислари тўғрисидаги ҳисоботларни қизиқиш билан кузатаётган барча газетхонларга салом йўллайман. Конференциядан олаётган таассуротларимнинг чеки йўқ. Ҳар куни ён дафтарим тўлиб боряпти. Мен очиғини айтсам, ҳаётимда биринчи марта бундай ошкора, очиқ-ойдин ҳам фойдали, ҳам танқидий фикрларни эшитяпман. Бу ерда ўрганаётган гапларим институтда имтиҳонларни топшираётганимда ҳам жуда қўл келади.

Конференцияда ҳар бир нотиқнинг сўзи бир-биридан янги фикрларга бойлиги, жўшқинлиги билан ажралиб турибди: қайта қуриш йўлида бюрократлик, танқидни бўғиш, мансабпарастлик, мукофотпарастлик каби иллатларга қарши жуда кескин зарба берилмоқда. Бир сўз билан айтганда, қайта қуришнинг катта ва илҳомбахш руҳи билан яшамоқдамиз.

— Сиз учун яна қандай қизиқарли воқеалар бўляпти?

— Қувонарлиси шуки, конференция танаффусларида мен учун қадрдон кишилар — интернационалчи-жангчилар билан учрашиб қолдик. Биз бор-йўғи олти киши эканмиз. Афғонистон хотираларини ўртоқлашяпмиз. Ўзаро суҳбатларимиз чоғида интернационалчи-жангчиларга ғамхўрлик қилиш лозимлиги тўғрисида фикрларимиз бир жойдан чиқяпти. Очиғини айтиш керак: интернационалчи-жангчилар нафақасини ошириш, уларни иш билан ўз вақтида таъминлаш ва бошқа ҳаётий зарур чораларни кўриш лозим. Бундан ташқари, ёшлар ўртасида олиб борилаётган ҳарбий-ватанпарварлик тарбияси Ўзбекистонда талаб даражасида эмас. Ишонаманки, конференциядан кейин бу муҳим ишга қаттиқ киришилади.

— Суҳбатингиз учун раҳмат. Ишингизга муваффақият тилайман.

Суҳбатни
А. ПЎЛАТОВ
ёзиб олди.

СЎНГГИ СОАТДА

● БУДАПЕШТ. Хушманзара Тиса дарёси сувини қандай қилиб покиза сақлаш масаласи Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгаши иш группасининг марказий Венгриядаги Сольнок шаҳрида бошланган кенгаши кун тартибида турибди. Кенгашда Венгрия, Руминия, Совет Иттифоқи, Чехословакия ва Югославиядан сув хўжалиги соҳаси мутахассислари қатнашмоқдалар. Биринчи ялпи мажлисда Тиса суви тиниқлигини ошириш чоралари, Тиса ҳавзасида тошқиндан сақланиш, шунингдек атроф районларида табиатни муҳофаза этиш вазифалари муҳокама қилинди. Кенгаш қатнашчилари кейинги кунларда дарёдаги гидротехника иншоотлари билан, сув хўжалигида компьютер техникасидан фойдаланиш билан танишадилар.

Жадал суръатлар билан

Собир Раҳимов районининг Сағбон кўчасида трактор ва экскаваторларнинг шовқини бир зум бўлсада тинмайди. Юк ташувчи машиналарнинг кети узилмайди. Бу ерда Тошкент чинни заводини кенгайтириш учун жой ҳозирланмоқда. Тайёрланган майдонларда эса бинокорлар қизғин иш олиб боришмоқда.

Бино пойдеворига биринчи ғишт қишли-қировли кунларда қўйилган эди. Ҳозирги кунда эса объект қурилишида иш суръати тобора ошиб боряпти. Қурувчилар бир зум бўлсада бекор туришмаяпти. Ҳамма бир ёқадан бош чиқариб ишламоқда.

...Бригадир Давлат Аҳмедов ўз йигитлари орасида. Объектда нима бору нима йўқ, ҳаммасидан кўз-қулоқ. Гоҳ участка бошлиғи олдига югуради, гоҳида эса зарур жойларга телефон қилиб, бетон, ғишт жўнатишларини сўрайди. Яна қурилиш участкасига қайтиб, ишнинг боришини кўздан кечиради. Ҳар куни шундай: унинг тиними йўқ. Ҳозир қурилишда сўнгги иш жараёнлари амалга оширилмоқда. Участкалар ишга туширишга ҳозирланаётир. Яна бир ғайрат қилинса, печь цехи фойдаланишга топширилади. Бу ерда келгусида 35 миллион сўмлик чинни идишларни тайёрлаш йўлга қўйилади. Шу қувончли кунларни яқинлаштириш, чиннисозларнинг иш шароитларини яхшилаш учун қурувчилар айни пайтда ўзгача ғайрат-шижоат кўрсатиб меҳнат қилишмоқда.

«Главташкентстрой»га қарашли 12-қурилиш трестининг «Тошкент» механизациялашган кўчма колоннасидаги бу аҳил коллектив аъзоларини эндиликда кўпчилик яхши танийди. Улар қурилиш объектида биринчилар қатори иш бошлашганди. 34 бинокорнинг ҳар бири уч-тўрт турдош касбни мукаммал ўзлаштириб олганлиги туфайли участкада қурилиш-монтаж ишлари юришиб кетди. Бу муҳим объектда бинокорлар Бутуниттифоқ XIX партия конференцияси шарафига авж олдирилган социалистик мусобақада актив қатнашиб, илғорлар сафидан ўрин олишга эришдилар.

— Бу ерда коллективимиз аъзолари ўзига хос имтиҳондан ҳам ўтишди, — дейди бригадир Давлат Аҳмедов биз билан суҳбатда. — Ж. Башко, В. Рубанов, Ж. Хушвақтов сингари қурувчиларимиз иш бошлаганларида ҳали бинокорликда ҳеч қандай малакага эга бўлишмаган эди. Коллектив уларни ўз бағрига олди. Ҳунар ўргатди. Малакаларини тинимсиз оширишларига амалий ёрдам берди. Эндиликда бу ёшларнинг ҳар бири ўз ишларининг чинакам жонкуярларига айланишган. Улар Асрор Умрзоқов, Мустафо Норов, Иброҳим Сатимов сингари тажрибали бинокорлар билан ёнма-ён ишлаб, иш суръатига суръат қўшмоқдалар.

— Ҳозирги кунгача қайси участкалар ишга туширишга шай этиб қўйилди? — сўраймиз бригадирдан.

— Қайси участкалар қурилаяпти деб сўранг, — сўзида давом этди бригадир. — Уларни санаб бериш осонроқ.

Қурилаётган цехларга йўл олдик. Бу ерда печь темир йўли майдончалари тайёрланаяпти. Бетончилар кетидан монтажчилар ишни бошлаб юборишган. Печь цехининг ярмидан кўпроғидаги йўллар ҳозир вагонларни кутиб олишга тайёр. Термоизоляторлар ҳам шу ерда. Сувоқчилар эса сўнгги ишларни ниҳоясига етказишяпти.

Ишнинг жадал одимлагани бежиз эмас. Бинокорлар корхонанинг асосий цехини ўн иккинчи беш йилликнинг учинчи йилида фойдаланишга топширишга астойдил аҳд қилишганди. Шу қутлуғ ният йўлида улар фидокорона ишламоқдалар.

Д. ОБЛАЕВ.

«Сигнал» илмий ишлаб чиқариш бирлашмасининг пахта толаси намлигини аниқловчи приборлар тайёрловчи илғор йиғувчи слесарлар бригадаси КПСС XIX Бутуниттифоқ конференцияси шарафига зарбдор меҳнат вахтасида туриб ярим йиллик топшириқни муддатидан илгари адо этди.

СУРАТДА: (чапдан ўнгга) бригадир Евгений Сагалин, Б. Линдер, В. Иванов, А. Ғуломов, В. Негря, А. Сидоровнин, А. Преслянларни кўриб турибсиз.

Бизга мактуб йўллабсиз

Ҳикматли гаплар

Бахт рамзи

⊙ Омад — бахтнинг жилови, у меҳнат билан қўлга олинади.

⊙ Меҳнатсиз бахт — сароб каби кўриниб, йўқ бўлади.

⊙ Ким режали иш тутиб, исрофга йўл қўймаса, унга бахт кулиб боқади.

⊙ Ҳаромдан келгани — касофат, ҳалолдан топилгани — саодат.

⊙ Бахтни қувиб эмас, сабр-қаноат ва эзгу меҳнат билан топадилар.

⊙ Омад кутиб ётган одам ҳеч даромад топмайди.

⊙ Сабабсиз омаддан самара келмайди.

⊙ Меҳнат қилган бахт калитини топади.

Садоқат ҳақида

⊙ Ватанга фидокор — чинакам инсонпарвар бўлади.

⊙ Ота-боболар жасорати ёшларга матонат йўлини кўрсатади.

⊙ Садоқатли кишининг йўллари нурафшон бўлади.

⊙ Ҳақиқатга садоқат — инсоний жасорат.

⊙ Қаҳрамон одам — эли учун бир олам!

⊙ Она-Ватанга садоқатли киши мангуликка саодат топади.

Ветеран педагог
Матлуба УЛУҒОВА тайёрлаган.

М. Горький номидаги Тошкент шаҳар болалар паркида турли аттракционлар ишлаб турибди. Юқоридаги сурат ҳам бу ерда кичкинтойларнинг мириқиб дам олишлари учун барча шароит яратилганлигини кўрсатади.

М. Нуриддинов фотолари.

Туйғу томчилари

⊙ Талантлар бор — ақл ёнғоғини чақиб ўқувчига узатади. Талантлар бор — сув бетидаги пўкакка ўхшайди.

⊙ Инсон мияси ичкарима-ичкари уйдай гап. Ҳар бир уйни ақл ва илм калити билан оча билган кишигина ганж топади.

⊙ Одамзод меҳри — гўё қуёш! У порласа, ундан дил боғи яшнайди, ёқимли ҳислар ғунча очади, муз кўнгиллар эрийди.

⊙ Одам фикри — қилич! Уни доимо илм қайроғига қайраб турган кишигина ютади.

⊙ Умрнинг ҳар бир куни — оппоқ қоғоз! Уни ҳар ким қўли билан ёзиб тўлдиради. Саҳифаларни яхшилик, олийжаноб ишлар билан тўлдирсам, дейди.

⊙ Ҳаёт гўё ғалвир. Мағзи тўқ одам ғалвирда қолади, пучи тушиб кетади.

⊙ Дўстингни ўзгалар олдида ёмонлама. Чунки, булут ортига яширинган қуёш кутилмаганда чарақлаб кетгандай, дўстинг олдида юзингни яширишга мажбур бўласан.

⊙ Ҳамманинг гапига ишонма. Чунки, ҳамма ўткинчи булут томчилайвермагандек ҳаётда ҳамма гап тўғри чиқавермайди.

⊙ Майли, осмонда момоқалдироқ гумбурлайверсин. У ўткинчи. Фақат ерда момоқалдироқ бўлмасин!

⊙ Беғараз кулги—дил малҳами. У қоронғи дилни чақмоқдек ёритиб юборади.

Жамолиддин ТОШМАТОВ,
Душанба.

Биласизми?

Узоқ умр кўрганлар

Мамлакатимизда ўтказилган аҳолини рўйхатга олиш маълумотларига кўра 19304 кишининг юз ва ундан ортиқ йил яшаётганлиги қайд қилинган. Шундан 339 кишининг ёши 120 дан ошган, ана шуларнинг ҳар тўрттадан бири закавказьеликлардир.

● **Озарбайжонлик колхозчи Маҳмуд Айвазов** 152 ёшида ҳаётдан кўз юмган. Унинг меҳнат стажи 137 йилни ташкил қилади. Маҳмуд Айвазов 148 ёшида СССР Халқ хўжалиги ютуқлари кўргазмасининг қатнашчиси бўлган. Унинг улкан оиласи тўрт авлод фарзандларидан ташкил топган. Маҳмуд бобонинг ўғил-қизлари, невара-чевара ва эвaралари 150 кишини ташкил этган.

● **Шерали Муслимов эса 1805 йилда туғилиб, 1973 йили, 168 ёшида вафот этган.** Шерали Муслимов бутун умри давомида тоғ қишлоғида умр кечирган. У илк бор тоғ қишлоғидан 110 ёшида икки ўғлини биринчи жаҳон урушига кузатгани шаҳарга тушган. Кейинчалик у Совет ҳокимияти даврида бор-йўғи икки марта Бокуда бўлган. Шерали бобо умрининг охиригача меҳнат қилишни севган, ўз боғида ишлаган, қишлоқ Советига депутат бўлган. Шерали бободан соғлиғингиз юзасидан врачларга учрашмаганмисиз, деб сўрашганида у шундай жавоб берган: «Йўқ, аксинча, врачларнинг ўзлари менга мурожаат қилиб, саломатлигим билан қизиқишиб, ўзлари учун керакли нималарнидир ёзиб олган». Шерали бобонинг авлодлари 220 кишини ташкил қилган. У авлодларининг 100 дан ортиқ тўйини нишонлаган, бобонинг авлодларидан 53 киши Улуғ Ватан урушида Ватанимизни душмандан ҳимоя қилган.

● **Англиялик оддий деҳқон Томас Парр 152 йил умр кўрган.** У қишлоқда туғилиб, қарийб бутун умрини қишлоқда ўтказган. Томас Парр 152 ёшдалигида отахоннинг ҳузурига лорд-маршал Арундал ташриф буюради. Унинг шунчалик узоқ умр кўраётганлигидан ҳайратланиб, Паррни Лондонга, қирол ҳузурига жўнатади. Томас Паррни ўша вақтдаги Англия қироли қабул қилади. Лекин у Лондонда бор-йўғи бир неча ойгина яшайди, холос. Томас Парр ўзи ўрганган юмшоқ қишлоқ об-ҳавосининг намчил шаҳар об-ҳавосига алмашиниши натижасида ўпка шамоллашидан вафот этди. Томас Паррнинг кўплаб портрети ҳамда гравюраси Англия миллий галереясида, Дрезден ва бошқа шаҳарлардаги галереяларда эҳтиётлаб сақлаб келинади.

● **Кениялик Нгейво Чемаейк ҳам 152 ёшида вафот этган.** Унинг кўп сонли авлодлари орасида 4 ўғил, 6 қизи, 54 невараси, 116 эвараси ва эвараларининг ҳам болалари бўлишган. Бразилиялик Дельфина да Коста ва эронлик Аббос Хоксорлар «бор-йўғи» 154 йилдан умр кечиришган. Абхазиялик Хопара Киута 155 йил, швед Нильс Паулсон ва жазоирлик Бен Сассаудлар 160 йилдан яшашган.

● **Туркия Ҳожар Иссен Нине исмли аёл — 169, шотландиялик Генри Женкинс — 170, осетин Тансе Абалва ва эронлик Муҳаммад Лойиб — 180, инглиз епископи Сен-Мунго ва венгриялик деҳқон Ктсартен— 185, эронлик Сен-Али — 195, турк аёли Макаранжо — 203, инглиз Томас Карн — 207 йил умр кўришган.** Кўриниб турибдики, узоқ умр кўрувчилар орасида энг улкан рекорд Карнга тегишли.

● **Венгриялик деҳқон Янош Ровек ва унинг турмуш ўртоғи** биргаликда оила кечирганлар ўртасида рекорд натижага эришган. Улар 147 йил яшашган. Янош Ровек 173 ёшида, унинг хотини эса 164 ёшида ҳаётдан кўз юмган.

● **«Гиннеснинг рекордлар китоби»**даги мана бу рақамлар ҳам қизиқарли: 57 ёшигача чилилик Леонтина Альбина 44 фарзанд туққан, инглиз аёли Барбара Шмотсерин эса 38 ўғил ва 15 қизнинг онаси бўлган.

Украинадаги академик Богомолец номидаги геронтология илмий текшириш институтининг кузатишлари шуни кўрсатадики, юз ва ундан ортиқ умр кўрадиганларнинг 60—70 процентининг бирон-бир авлоди — қариндош ёки ота-оналари узоқ умр кўришган. Узоқ умр кўриш бир неча авлодлардан сўнг ҳам давом этавериши мумкин. Бунга қуйидаги мисол гувоҳ бўлади.

● **Брест шаҳрида юз ёшли Самсон Викентьевич Хручков деган киши истиқомат қилади.** Унинг бобосининг бобокалони 140 ёшида вафот эттан, бобоси ва бобосининг бобоси ҳам бир асрдан ортиқ умр кўришган. Самсон Викентьевич уч aка-уканинг энг кичиги, унинг катта акаси 114, ўртанча акаси 105 ёшда вафот этган.

● **152 йил умр кўрган Томас Паррнинг кўп сонли авлодлари ҳам узоқ умр кўришган.** Паррнинг ўғли — 113, невараси — 109, бир эвараси — 124, бошқа бир эвараси эса — 127 йил умр кечиришган. Бу эвaралардан бирининг қизи ҳам 103 ёшга кирган. 195 йил умр кечирган эронлик Сен-Алининг катта ўғли — 130, иккинчи ўғли — 105, учинчи ўғли — 90, қизи эса — 110 ёшида вафот этган.

● **Аргентиналик Росе Кальюкес Кальфукурга** 120 ёшга тўлганида махсус пенсия олиш учун ҳужжат топширилганида у ҳеч бир истеҳзосиз «Яна бир неча ўн йиллардан сўнг ўлим эшик қоқса керак», деб дадиллик билан айтган. Чунки ҳаётни севувчи бу тетик аёлнинг ишонч билан бундай дейишига тўла асоси бор эди: унинг онаси 169 ёшида, отаси эса 155 ёшида бахтсиз ҳодиса туфайли вафот этган эдилар.

Нормўмин ОЧИЛОВ
тайёрлаган.

Майда гап одам

Сафарда бир қария билан ҳамроҳ бўлиб қолдим. Жуда одамохун киши экан. Шоирларнинг жуда кўп шеърларини ёддан билар, ўзи ҳам баъзан-баъзан ёзиб турарkан.

— Тошкентда қизим ва ўғлим бор, невараларим анчагина. Уларни кўргани тез-тез бориб тураман. Аммо мени бир нарса жуда қийнар эди. Кўпинча поездга ичадиганлар чиқиб қолар, эрталабгача уйқу беришмас эди. Ҳукуматимиздан ўргилайки, ичишни ман этди. Энди жоним яйраб қолди. Ичадиганларни бемалол танқид қиладиган бўлиб қолдим.

Шу пайт проводник чой кўтариб келиб қолди. Қария нон, узум, қанд, товуқ гўшти олиб ўртага қўйди. Мен чойни қайтара бошлаган эдимки, бошқа бир қария купе эшигидан ичкарига қараб ўта бошлади. Зум ўтмай орқасига қайтиб келиб, бизнинг купега кирди. Эски қадрдонлардек, қария билан қўл силкиб кўришди. Бир пасда хона ичини вино ҳиди босиб кетди. У таклифсиз у-бу нарсаларга қўл узатиб ея бошлади. Диққат билан қараб унинг соқоллари ўсган, устибошлари кир, ўзи маст эканини кўрдим. Қария унга:

— Азим, ўтган май байрами куни зиёфатда бирга бўлганмиз, сен бундан буён ичмайман деб берган ваъданг эсингдами! — деди.

— Э, ҳаммаси майдаги майда гаплар, — деди-да, бир бўлак гўштни олиб, чиқиб кетди.

Қариянинг табиати шундоқ кир бўлгани кўриниб турар эди. Кейин билсам, бу бадмаст киши қариянинг эски танишларидан экан. Унинг ҳам Тошкентда ўғли бўлиб, кўргани борар, ичиб олиб, ўғлининг бошини хижолатдан чиқармас экан. Дўстлари унга қанча насиҳатлар қилишса ҳам, арақнинг зарарларини тушунтиришса ҳам, «ҳаммаси майда гаплар» деб қулоқ солмас экан.

— Бунақалар охирги нусхалар, — деди чол ва индамас бўлиб қолди.

Мен бадмаст чолни ёмонлашга тилим бормас, аммо бу қариянинг ҳам кайфиятини кўтаролмас эдим. Ёнимдан дафтарчамни олиб, бир оз ўйладим-да, мана бу тўртликни ёзиб, қарияга узатдим:

Деди, май ич, кўпдир,
билсанг майда гап.
Майда[1] гапирганинг бари
майда гап.
«Майда гап» деб тинмай
ичавериб май,
Ўзи бўлиб қолди,
роса майда гап!

Қария бу тўртликни ўқиб, мағзини чақаркан, роса ҳузур қилиб кулди. Боягы паришонлигидан асар ҳам қолмади. Суҳбатимиз яна қовушиб кетди.

Маҳмуд ҲАСАНОВ.

1. Яъни май байрами.

«Тошкент оқшоми» рейд бригадаси шаҳар кезади

Шакар савдосидаги сунъий ғовлар

— Ойижон, шакар чой қилиб беринг, — деди бола.

— Вой болажоним, конфет билан чой ича қол. Ҳадемай магазинга шакар келиб қолар...

Очиқ гап, кейинги кунларда «магазинларда шакар йўқ» деган гап эшитиладиган бўлиб қолди. Ия, шакар деган неъмат етишмай, нега тақчил бўлиб қолди!

Маълумки, шаҳримиздаги савдо шохобчаларини қанд ва шакар билан областлараро «Узоптбакалея» омборхонаси таъминлайди. Шу йилнинг июнь ойи учун омборхонага шаҳар магазинларидан 2185 тонна маҳсулотга буюртма тушган эди, жойлардаги савдо шохобчаларига 2144 тонна қанд ва шакар ажратилди. Ана шу буюртма асосида июнь ойининг ўн бир иш кунида омборхонадан 918,9 тонна маҳсулот чиқарилиши керак эди. Ваҳоланки, 1053,6 тонна чиқарилган. Бу белгиланган миқдордан 134,1 тонна кўпдир. Шуни айтиш керакки, «Узоптбакалея» раҳбарлари қанд ва шакарни белгиланган объектга ўз вақтида етказиб беришда сусткашликка йўл қўйишмоқда.

Шу йилнинг 5 ойи ичида шаҳар аҳолисига белгиланган миқдордан 5365 тонна кўп қанд ва шакар сотилди. Тошкент шаҳар Совети ижроия комитетининг савдо Бош бошқармаси аҳолига фонддаги 15318 тонна ўрнига 16465,7 тонна, белгиланган миқдордан 1067,7 тонна кўп қанд ва шакар сотди. Аҳолига шунча миқдорда қанд ва шакар етказиб берилишига қарамай, айрим савдо шохобчаларида ва омборхоналарида савдо қоидалари сунъий равишда қўпол бузилмоқда. Бор маҳсулотни ўз вақтида тарқатмаслик, яшириб қўйиш, омборхоналарда ўғирлик қилиш каби хунук ҳоллар ҳам учрамоқда.

Чилонзор райпишчеторги (директори —М. Мажидов) қарашли омборхона ва магазинларда текширув ўтказилганда қанд ва шакар «Узоптбакалея» омборхонасидан ўз вақтида олинмаётганлиги, керакли объектларга белгиланган миқдорда тарқатилмаётганлиги маълум бўлди. Олти кун ичида 1-омборхона «Узоптбакалея»дан 55,2 тонна қанд, шакар олиши керак эди. Ваҳоланки, 43,9 тонна маҳсулот олган. Қанд ва шакар белгиланган миқдордан кам олинганлиги магазинларга маҳсулотни тарқатишда чалкашликларга йўл очмоқда. 26-магазин 300 килограмм ўрнига 250 килограмм қанд ва шакар олган, 3-магазинга эса мутлақо берилмаган. Текширув ўтказилган куни омборхонада ҳисоб-китобларга кўра 12108 килограмм қанд ва шакар сақланиб турганлиги аниқланди. Шунингдек, махсус омборхонада 153,9 тонна қанд ва шакар уюлиб ётганлиги ҳам маълум бўлди. Сақланаётган бу қанд ва шакарлар ўз вақтида савдо шохобчалари ва улар ихтиёридаги корхона ва ташкилотларга тарқатилганда эди савдода тақчиллик бўлмас эди.

Собир Раҳимов райпишчеторгига (директори — Р. Убайдуллаев) қарашли омборхона ва магазинларга ҳам «Узоптбакалея» омборхонасидан маҳсулотлар ўз вақтида олиб келинмаяпти. Текшириш ўтказилган куни райпишчеторгнинг 2-омборхонаси 51,6 тонна ўрнига атиги 27,6 тонна қанд ва шакар олган. Бу белгиланган миқдордан 24 тонна кам. Натижада савдо шохобчаларида айни маҳсулот етишмаган. Бундай ҳолга шаҳримиздаги кўпгина райпишчеторгларнинг магазинларида ҳам дуч келдик.

Хунук воқеалардан бири «Узоптбакалея»нинг Тошкентдаги 1-омборхонасида рўй берган ўғирлик бўлди. Шаҳар марказлашган усулда юк ташиш автотранспортининг 3-автокомбинат (директори Ж. Ҳожибеков) ҳайдовчи-экспедитори Абдималик Рустамов, 1-омборхона юк ташувчиси Қобил Усмонов билан тил бириктириб, 702 сўмлик (900 килограмм) шакарни омборхонадан яширинча ўғирлашиб, «Ташхлеботорг»нинг 10/12-магазини сотувчиси Ўктам Иноғомовага 500 сўмга пуллашган. Улар тумшуғидан илинди ва қилмишларига яраша жазоландилар.

Киров райпишчеторгига (директори Г. Чернова) қарашли 43-магазинда бўлган воқеа кўпчиликни ажаблантиради. Шакар ва қандга бўлган талаб ортиб борганидан фойдаланган савдо ходимлари бу маҳсулотларни яшириб фойдасига сотиш билан шуғулланишган. Магазин мудири Қодир Ҳамидов 1132 сўмлик (1225 килограмм) маҳсулотни яшириб қўйганлиги маълум бўлди. Беркитиб қўйилган маҳсулотнинг 475 килограмми қанд, 850 килограмми шакар эди. Меҳнатсиз даромад топиш йўли билан меҳнаткашларнинг ризқ-рўзига кўз олайтирган 43-магазин мудири Қодир Ҳамидов судда ўз қилмишига яраша жазо олади.

Бугунги кунда шаҳримиздаги савдо шохобчаларига қанд ва шакар ўтган йилнинг беш ойидагига нисбатан бир неча ўн тонналаб кўп чиқарилмоқда. Ҳозир ҳар куни Тошкент аҳолисига 107 тонна қанд ва шакар етказиб берилмоқда. Бу фақат савдо Бош бошқармаси магазинларининг ўзида бир йилда шаҳар аҳолисига 40785 тонна қанд ва шакар сотилади, деган сўздир.

Рейдимиз хулосасида азиз оқшомхонлар билан бир муҳим масалада фикрлашмоқчимиз. Ҳар бир харидор оиласи эҳтиёжига қараб, керакли миқдорда қанд-шакар харид қилса (икки-уч ойлигини ғамламасдан албатта) мақсадга мувофиқ бўлади, деб ўйлаймиз. Ана шунда магазин пештахталарида ҳар доимгидек сизга кераклигича миқдорда қанд-шакар мавжуд бўлади.

А. ҚОДИРОВ,
Тошкент шаҳар савдо бўйича давлат бош инспектори вазифасини бажарувчи.

В. ТОРБИН,
Тошкент шаҳар Совети ижроия комитетининг ички ишлар бошқармаси ОБХСС бўлимининг бўлим мудири.

Р. ФАЙЗУЛЛАЕВ,
«Тошкент оқшоми» мухбири.

ДУНЁ ХАБАРЛАРИ

Испания божхонаси ходимлари иш ташламоқда

МАДРИД. Испаниянинг чегара яқинидаги пунктлари, аэропорт ва денгиз портларида минглаб енгил автомобиллар, юк машиналари, юк туширилишини кутиб қолган юзлаб кемалар, самолётга чиқишни кутиб турган кўплаб пассажирлар тўпланиб қолди. Божхона ходимларининг ялпи забастовкаси Испания чегарасидан ўтадиган пассажир ва юк ташувчи ҳаракат составларини тўхтатиб қўйди. Божхона ходимлари социал таъминотни, меҳнат шароитини яхшилашни, иш ҳақининг 15 процент оширилишини талаб қилмоқдалар.

Забастовканинг дастлабки икки кунидагина, деб хабар беради Испаниянинг ЭФЭ ахборот агентлиги, автотранспорт ташийдиган хорижий моллар импорти 22 процент, Испания маҳсулотини экспорт қилиш эса 50 процент қисқарди. Забастовканинг давом этиши Испания ташқи савдоси соҳасида янада кўплаб қийинчиликлар келтириб чиқаришига қарамай, ҳукумат ҳозирча божхона ходимлари касаба союзи раҳбарлари билан музокаралар олиб бормаяпти ва меҳнаткашларнинг талабларини қондиришдан бош тортмоқда.

ТАСС МУХБИРЛАРИ ЁЗАДИЛАР

Телетайп лентасидан

ЖЕНЕВА. Йўл-йўлакай бу ерда тўхтаган БМТ Бош секретарининг ўринбосари Диего Кордовес Женева битимларини амалга ошириш билан боғлиқ муаммоларни Эрон, Покистон ва Афғонистон раҳбарлари билан янада муфассал муҳокама қилгани бу мамлакатларга жўнаб кетаётганлигини журналистларга айтди. Афғонистон— Покистон музокаралари Диего Кордовес воситачилигида олиб борилганди. Унинг айтишича, бу сафар фақат ахборот тусида бўлади. Афғонлар билан покистонликлар мана шу битимларни бажаришга қарор қилганликлари учун ҳам бу битимларни амалга ошириш йўлида катта муаммолар йўқ, деди у. Совет қўшинларини олиб чиқиб кетишга келганда, БМТ Бош секретари ўринбосарининг айтишича, бу иш «жуда яхши» ўтмоқда.

ИСЛОМОБОД. Афғонистоннинг 9 вилоятида (Кандаҳор, Забул, Жоузжон, Фараҳ, Нимрўз, Хирот, Бадғис, Ғор), Белужистондаги ва Покистоннинг шимоли-ғарбий чегара вилоятидаги қочоқлар лагерларидан, Ғарбий Европа мамлакатлари ва АҚШдан Пешоварга келган афғон оппозицияси вакилларининг 150 кишидан иборат катта группаси мужоҳидларнинг ўткинчи ҳукумати деб аталмиш ҳукумати тузилганлиги хусусида норозилик меморандуми «еттилар уюшмаси» раҳбарларига топширди. Афғон оппозицияси ўрта табақаси деб аталмиш табақа кайфиятини акс эттирувчи группа составида пуштун, хазорий тожик, белуж, айман қабилаларининг йўлбошчилари, диний арбоблар, мужоҳидларнинг дала командирлари, қочоқларнинг бошлиқлари, собиқ подшо Зохиршоҳ тарафдорлари, зиёлиларнинг вакиллари бор.

КАЛЕЙДОСКОП

ЗАЙТУН МОЙИ ДАВОЛАЙДИ

Американлик олимлар Ўрта ер денгизи мамлакатларида яшовчи аҳоли ўртасида юрак хасталиклари планетамизнинг бошқа районларида истиқомат қилувчи аҳолига нисбатан бир неча баробар кам эканлигини аниқладилар.

Бу ана шу мамлакатларнинг аҳолиси зайтун мойини бошқаларга нисбатан кўпроқ истеъмол қилиши билан боғлиқ, деб тахмин қилинмоқда. Зайтун ёғи организмдаги холестерин миқдорини камайтиради, деб ҳикоя қилади «Недельна правда» (ЧССР) газетаси.

МУКОФОТГА НОМЗОД

Норвегия бош министри Харлем Брундтланд хоним атроф-муҳитни муҳофаза қилиш борасидаги фаолияти учун Нобель мукофотига номзод этиб кўрсатилди, деб хабар беради Рейтер агентлиги.

Харлем Брундтланд хоним атроф-муҳит ва ривожланиш бўйича халқаро комиссияга бошчилик қилади. 1988 йилги Нобель мукофотига номзодлар орасида 68 киши ва 19 ташкилот бор.

Бизга мактуб йўллабсиз

Бир асар тарихи

«Менинг севган қаҳрамоним — замонамиз кишиси». Бу сўзлар буюк ўзбек актёри, СССР халқ артисти, Ҳамза номидаги Ўзбекистон ССР Давлат мукофоти лауреати Шукур Бурҳоновнинг бутун ижодий йўлини белгилайди.

Шукур Бурҳонов.

Бу ўз бахтига, ўз ташвишига, ўз услубига, ўз ўрнига эга бўлган улуғ инсон, тенгсиз бир актёр ҳақида кўп ёзилди. Ижодий очерклар яратилди, эсселар битилди. Лекин барибир у кишининг яна бир қирраси қолиб кетаётгандек. Ўзи шунақа бўлади. Халқнинг суюкли кишиси ҳақида ҳеч қачон ҳамма гап ёзиб бўлинди деб айтиш ножоиз.

Ҳамза номидаги Ленин орденли ўзбек Давлат академик драма театри ўзига хос такрорланмас Лениннома яратган. Доҳий Ленининг нурли қиёфасини театр саҳнасида Саъдихон Табибуллаев, Зикир Муҳаммаджонов, Рихсивой Авазовлар ижро этишган. Улар орасида Шукур Бурҳонов яратган доҳий образи алоҳида ажралиб туради.

«ЙЎЛЧИ ЮЛДУЗ»

«... Шарққа жар солинг... Бизнинг байроқларимиз бутун дунё мазлум халқларининг озодлик байроғидир, деб Шарққа жар солинг! Чунки сиз Шарқда оғир кишанларни парчалаб ташлаган, янги замон, янги ҳаёт бунёд қилаётган янги Шарқсиз! Ҳали ажойиб замонлар келади, авлодимиз қуёш нуридек қутлуғ, ёшларнинг муҳаббатидек тоза, тонг сингари оппоқ бир ҳаётни — коммунизм ҳаётини қурадилар. Сиз коммунизм қураётган Шарқсиз. Советлар Туркистони эса Шарқ учун машъал — Йўлчи Юлдуз!».

(Комил ЯШИНнинг «Йўлчи Юлдуз» драмасидан).

Шукур ака Ленин ролига тайёргарлик кўрганини ўйласам, кўз ўнгимда ажиб манзара намоён бўлади.

Ҳамза театри саҳнасида «Йўлчи Юлдуз» спектаклининг репетицияси шиддат билан ўтказилмоқда. Шукур аканинг кўнгли тўлмайди.

— Ахир, сиз «Кремль курантлари», «Унутилмас 1919 йил» спектаклларида доҳий ролини ижро этгансизку? — сўрашади ажабланиб Шукур акадан.

—Орадан анча йиллар ўтди. Кейин у спектакллар бошқа, «Йўлчи Юлдуз» бошқа.

«Ўзбекфильм» киностудиясининг залида сукунат ҳукмрон. Экранда совет операторлари суратга олган кадрлар: Ленин минбарда, шанбаликда, Кремль ҳовлисида сайрда, Қизил Армия жангчилари билан қасамёд қилмоқда.

Шукур Бурҳонов қимир этмайди: у доҳий портретининг энг зарра нуқталарини ҳам нигоҳидан қочирмайди. Чунки у яқин кунларда асримизнинг энг доно кишиси қиёфасида яна саҳнага чиқади... Деярли ўн йилдан кейин...

Зал ёришди. Туйнукчадан механикнинг овози эшитилди:

— Шукур ака, қайтадан қўяйми?

Шукур Бурҳонов ҳушини жамлади:

— Ҳа, ҳа, илтимос.

Яна экранда қуёшдек иссиқ сиймо гавдаланади.

Шукур Бурҳонов доҳий асарларини чуқур ўргана бошлади. Ҳар бир сатрда, ҳар бир саҳифада, ҳар бир асарда доҳийнинг қалби уриб турганини сезди.

Бир сафар «Милтиқли киши»да В. И. Ленин ролини ижро этган Ўзбекистон ССР халқ артисти Саъдихон Табибуллаев билан суҳбатда Шукур ака сўраб қолди:

— Саъдихон ака, сиз Ленин образини яратаётганингизда, нимага кўпроқ эътибор бергансиз?

— Мен кўпроқ доҳийнинг ташқи қиёфасига эътибор берганман. Қийналяпсизми дейман, Шукуржон?

— Доҳийни саҳнада яратиш, — чуқур ўйчанлик билан деди Шукур Бурҳонов, —изланяпман, оға.

— Сиз Борис Шчукин Ленин ролини ижро этган фильмларни кўринг. Мен ҳам кўп нарса ўрганганман. —Маслаҳат берди Саъдихон ака.

Б. Шчукин яратган образни бир неча марта кўргандан кейин Шукур Бурҳонов қатъий қарорга келди: мен фақат ташқи қиёфасига эътибор бериш билан кифояланишим керак эмас экан. Энг биринчи навбатда инқилоб доҳийсининг ички дунёси, яъни қалб гўзаллигини томошабинга етказишим керак!

Бундай пайтларда одатда халқ оғзаки ижоди ўз ролини ўйнайди. Халқ яратган ҳар бир қўшиқ, ҳар бир сўз пухта сайқал топган, энг муҳими чашмадек мусаффо бўлади.

Шукур Бурҳонов ҳам театр республика бўйлаб гастролларда бўлганида бўш қолди дегунча одамлар билан учрашишдан чарчамади. Отахонлар, онахонлар оғзидан Ленин ҳақидаги термаларни эшитди, ёзиб олди. Ҳар бир қўшиқ, ҳикоят, ривоят доҳий образини тўлдириб, ёрқинлаштириб бораверди.

Шукур акага, айниқса, ўзбек халқининг бахшиси Эргаш Жуманбулбул ўғлининг «Ўртоқ Ленин» достони манзур бўлди. Уни ўқиб чиқиб актёр ўзида йўқ хурсанд бўлди:

— Бахши эмас, улуғ рассом-а, рассом экан Жуманбулбул! Худди Ленининг ўзини шундоққина чизибди қўйибди. — Кейин беихтиёр ундаги сатрларни такрорлади.

Текис, кенгдан бир йўл
солгандир Ленин,
Бойнинг ҳушин бошдан
олгандир Ленин.
Шу йўл билан донг
чиқариб дунёга
Эзилганга раҳбар
бўлгандир Ленин.

«Мен авваллари Николай Погодиннинг «Кремль курантлари», Ш. Дадианининг «Учқундан аланга», В. Вишневскийнинг «Унутилмас 1919 йил» спектаклларида доҳий образини яратдим. — Ўйга чўмди Шукур Бурҳонов. — «Йўлчи Юлдуз»да бор-йўғи бир саҳнада қатнашаман, холос. Лекин унинг аҳамияти-чи!? Комил Яшиннинг пьесаси ўзбек адабиётида биринчи доҳий образи яратилган асар. Мана шуниси билан у аҳамиятли».

Шукур Бурҳонов спектаклдаги унча катта бўлмаган саҳнада имкониятдан ортиқ даражада фойдаланди. Бурҳонов — Ленининг сўзларида инқилобий руҳ шиддати, келажакнинг порлоқлигига ишонч балқиб туради. Айниқса, туркистонликлар Мирзачўл картаси олдига келишганда доҳийнинг буюк орзулари ифодаланади.

«... Юзлаб мактаблар очамиз, саводсизликни битирадиган курслар очамиз, яқин кунларда Тошкентда олий ўқув юрти иш бошлайди... Ҳали шундай кунлар келадики, подачилардан академиклар, файласуфлар, ўткир сиёсатдонлар етишиб чиқади...».

Доҳий Ленининг ҳар бир сўзи томошабинларнинг юрагига бориб тегади. Парда ёпилиши билан улар узоқ давом этган қарсаклар билан ўз миннатдорчилигини изҳор этадилар. Биринчи навбатда доҳий Ленинга. Шукур Бурҳоновга.

Аммо ҳеч ким саҳнада ижро этилган бир соатнинг йиллаб қилинган меҳнатнинг, изланишнинг меваси эканлигини билмайди.

Мен Шукур Бурҳонов ҳақида ёзишни қўлимга қалам тутгандан бери орзу қиламан. Бугун шу орзумга қисман етдим. Аммо жуда кеч етдим. У кишининг суҳбатидан баҳраманд бўлолмадим. У кишининг изланишларини ҳаёлан яратдим. Аслида Шукур Бурҳоновнинг меҳнати энг оғир, мен тасвирлаганимдан ўн ҳисса сермашаққат бўлган.

Шукур Бурҳонов — саҳнамиз қаҳрамони. Унинг муборак номи гоҳ Эдип бўлиб, гоҳ Мирзо Улуғбек бўлиб, гоҳ Марк Брут бўлиб, гоҳ Юсуф Ялангтўш бўлиб тарихда яшайверади. Зеро у яратган ҳар бир роль биттадан асар. Буюк асар. Шоҳ асар. Чунки уларда Шукур Бурҳоновнинг юраги уриб турибди.

Темур УБАЙДУЛЛО.

⊙ СУРАТДА: СССР халқ артисти Шукур Бурҳонов «Йўлчи Юлдуз» спектаклида В. И. Ленин ролида.
(Сурат 1958 йилда олинган).

Шанба оқшоми

Қизилқум шунқорлари

(Йўл хотиралари)

Касбдошларим билан Қизилқум экспедициясидан бой таассуротлар билан қайтдик. Қизилқум марказидаги Қорағота темир йўл станциясига тушишимиз билан майин чўл шабадаси ҳузур бағишлаб, вагонда терлаб-пишиб келганимизни ҳам унутдик. Чўл томонда қуриб бораётган Орол каби бир кўл мавжланиб кўринди-ю, яқин борсак баҳорда сув тўпланиб қуриб қолган шўрхок ер экан, саробга шундай дуч келдик.

Биз бормоқчи бўлган анча олисдаги кончилар посёлкаси — Оуминзатоғга махсус автобус эртага бўлишини сўраб билгач, тунаш учун станциядан анча наридаги вагон-уйлар томон юрдик. Бу қўноқ ер «Средазнефегазстрой» трестининг 6-қурилиш бошқармасига қарашли бўлиб, бизни ҳамшаҳримиз, участка бошлиғи Илдор Аҳмедович Бекинеев очиқ чеҳра билан кутиб олди. Вагон-меҳмонхонада ҳамма қулайликлар, ошхона, магазин, медпункт, душхона кабилар тартиб билан алоҳида вагончаларга жойлаштирилган.

Турли миллат вакиллари бир оила фарзандларидек ҳамжиҳат меҳнат қилишади. Болалар катталардан одоб ўрганиб, улар ғамхўрлигида бахтиёр ўйнаб-кулиб юришибди.

Участка бошлиғи И. Бекинеев билан суҳбатлашдим. Ўз касбини севган, тиним билмас бу шунқор йигит участкаси дастлаб ишни табиати инжиқ Манғишлоқдан бошлаган. Сўнгра Ватанимизнинг шимолида, кейинчалик эса Ўрта Осиё кенгликларидан газ ва нефть қувурлари ўтказишган. Узунлиги 620 километрли Газли — Чимкент газ қувурининг 185 километрини ана шу участка аъзолари ётқизишган. Ҳозирги кунда эса улар 720 километрли Чимкент — Чоржўй нефть қувурининг 160 километрли масофасини битириш учун қиздирилган товани эслатувчи Қизилқум бағрида мардонавор меҳнат қилишаётир. Улар иш унумли бўлиши учун жазирама қуёшли кунда совутгичли вагончаларда ухлашиб, қуёш ботгач иш бошлашар, тунги соат бирларда тезда «тушлик» қилишиб, эрталабгача ишлашар экан. Ҳар бир ишчи ўз вазифаси билан бандлигини, беҳуда вақт ўтказмаслигини кўрдик. Улар пайванд қилаётган қора рангли ўн бир метрли пўлат қувурлар Япония кемаларида Владивостокка туширилгач, тўғри Қизилқумга келтирилади. Бундай қувурларни ГФР ва Франциядан ҳамда Иттифоқимиз заводларидан ҳам олишади. Қувурларнинг учтасини ўзаро туташтириб, сўнгги усуллар билан тез ва соз уланишида М. Минозев, С. Колесников, П. Громов бригадаларининг пайвандчилари М. Минаяров, М. Бикинаев, К. Юнусов ва ака-ука Шарофиддиновларнинг хизматлари катта экан.

Машҳур Патон усули билан автоматик равишда овоз ва ёруғлик чиқазмай тез ва соз пайвандлашни завқ билан кузатдик. Пўлат қувурларни пайвандчиларга етказиб беришда чет эл техникасини ишлатадиган машинистлар Ф. Бухамир ва Н. Поповлар ҳамда механизатор А. Иванов ва Л. Приходко ўртоқлар фидокорона меҳнат қилишмоқда.

Ўттиз уч метрли пўлат қувурларни ётқизиш трассасига элтишда «Главсредазнефтестрой»нинг 1-автокорхонасидан жалб этилган 30 нафар тажрибали шофёрлар ишлашяпти. Натижада ойига 15 километрли трассага қувур ётқизилиб, пландаги ишлар муттасил 110—120 фоиз бажариб келинмоқда.

Келгусида Газли — Чимкент трассасидан Зрафшон ва Учқудуқ йўналишида ҳам газ қувурлари ётқизилиб, ушбу шаҳарларни табиий газ билан таъминлаш режалаштирилган.

Гидрогеологлар Зарафшоннинг қадимги ўзанидан аниқлашган ер ости сувлари учун қазиладиган 120 та бурғу қудуғидан йиғиладиган сувларни оқизиш учун Дамхўжа — Навоий — Бухоро қувури ётқизилиб, Давлат агросаноатига ҳам ёрдам берилмоқда. Қувур қурувчиларнинг Оуминза — Белтоғдаги геологик экспедициялар билан бир-бирига ёрдам бериб ҳамжиҳат ишлашаётганлиги ҳам чўлдаги ютуқлар гаровидир.

Баъзан Қизилқумдаги табиий офат — Жут туфайли ўтлар музлаб, қоракўл қўйлари учун хавфли вазият вужудга келади. Бундай пайтда Конимех район раҳбарларининг илтимосига биноан қувур ётқизувчилар ёрдамга шошилишади. Техникадан ва автотранспортдан уларга ёрдам беришиб, ем-хашак каби хом ашёларни ташишади.

Участка бошлиғи билан очиқ заводни айланиб вагоншаҳарчага қайтар эканмиз, тунда тўсатдан турган бўроннинг қум-тўзони кўзни очирмас, теварак-атрофни кўриш тобора қийинлашар эди. Ўша кунги бўрондан кейин, 20 июнда ёққан жаладан сўнг саҳарда ерлар янада майинлашган, атрофга табиат тўшаган исириқлар кўм-кўк яшнаган, қўй-қўзиларнинг янгроқ мараши чўл сокинлигини бузиб, атрофга таралар эди. Биз эрта саҳарда саҳро гўзали — туяларга завқ билан боқиб Оуминзатоғ сари жўнадик. Тошкентда яшаб, бу ерда қувур ётқизаётган Ватан шунқорларига таҳсинлар ўқидик.

Исмоил ОТАЖОНОВ,
СССР география жамиятининг ҳақиқий аъзоси.

Кутиш...

Т. Каримов фотоси.

Турфа олам

СПОРТ БИЛАН ГРИПП

Жисмоний машқлар билан ҳаддан зиёда шуғулланиш инсон организмини бўшаштиради, унинг инфекцияларга қаршилигини сусайтиради. Ливерпуль политехника институтининг профессори, доктор Т. Рейли ана шундай хулосага келди. У 93 нафар спортчи аёлнинг (уларнинг орасида ҳаваскорлар ҳам, номи оламга машҳур профессионал ҳам бўлган) хасталиклари сабабларини ўрганиб, кучли зўриқишлар билан боғлиқ давомли машқлар организмни чиниқтиради, аммо шу билан бирга унинг хасталикларга, айниқса шамоллаш, гриппга қаршилик кўрсатиш қобилиятини сусайтиради, деб хулоса чиқарди. Айни пайтда машқлар пайтида кучли жисмоний зўриқишларга дуч келувчи спортчиларда хасталик айниқса оғир кечар экан.

ИСПАНЛАРНИНГ ЭНГ ЯХШИ КЎРГАН РОМАНИ

Жаҳон адабиётининг ўлмас асари «Дон Кихот» — испанларнинг энг яхши кўрган романидир. Жамоат фикрини билиш юзасидан ёши 18 дан ошган 1.200 нафар испан китобхонлари ўртасида ўтказилган савол-жавобнинг асосий хулосаларидан бири ана шундай. Колумбиялик

прозаик Габриэль Гарсиа Маркес ёзувчилар ўртасида энг катта обрўга эга экан. Ундан кейинги ўринларни Агата Кристи, Жюль Верн, Ф. М. Достоевский эгаллайдилар.

КИТОБЛАРГА ҚИЗИҚИШ СЎНИБ БОРАЯПТИ

Французларнинг 65 процентга яқини бадиий адабиётларни ўқимайди — «Монд» газетаси жамоат фикрини билиш юзасидан ўтказилган тадқиқотлар натижасида ана шундай хулосага келди. Тадқиқотлар вақтида ҳар уч француздан бири ҳозир ҳеч қандай китобни ўқимаётганлигини тан олган.

Уларни биринчи навбатда китобнинг мазмуни ўзига жалб этади. У ёки бу асарни танлашда муаллифнинг номи улар учун роль ўйнамайди. Тадқиқотлар шунингдек, кутубхоналарнинг китоб танлашда бош маслаҳатчилик ролини бой бериб бораётганлигини ҳам кўрсатди. Кейинги вақтда ана шу ролни кўпроқ рекламалар, қўни-қўшнилар ёки ёр-дўстларнинг ҳикоялари ўтамоқда.

ОЗИШНИНГ ЯНГИ УСУЛИ

«Эйр Зимбабве» авиакомпаниясининг маъмурияти ўз стюардессалари учун ортиқча вазндан қутулишнинг янги усулини ўйлаб топди. Ярим йил муқаддам, деб хабар беради Зимбабведа чиқадиган «Геральд» газетаси, компания раҳбарлари кутилмаганда ўз стюардессаларининг «ҳаддан ташқари тўлишиб» қолганлигини, самолёт ўриндиқлари орасидан қийинчилик билан ўтаётиб, пассажирларни туртиб-сураётганликларини, айримларининг вазни эса чет мамлакатлар авиалинияларидаги ҳамкасбларига нисбатан кўпроқ тош босишини аниқладилар. Қандай қилиб стюардессаларнинг бўйи билан вазни ўртасидаги мутаносибликка эришиш ҳақида бироз бош қотиргач (инструкция бўйича уларнинг бўйи 1 метр 63 сантиметр бўлиши лозим), маъмурият уларнинг олдига: ёки ортиқча вазндан қутуласиз, ёки осмон билан хайрлашаверинг, деб шарт қўйди.

Маълумотларга қараганда, одатдан ташқари бу фармойиш «Эйр Зимбабве» авиакомпанияси хотин-қиз хизматчилари ўртасида норозиликларни келтириб чиқармаган. Қўйилган шартни бажарган аксарият стюардессалар ҳозир ҳеч афсусланишаётгани йўқ — улар ўз ўринларини сақлаб қолдилар, шу билан бирга ўзларини нисбатан соғлом ҳис этадиган бўлиб қолдилар. Ахир ортиқча вазн ҳали ҳеч кимга яхшилик келтирмаган-да.

Митти масаллар

ИГНАЛАР

Токчада ёнма-ён бўлиб қолган икки хил игнанинг бири сўради:

— Сен қандай ишни бажарасан, учинг найзалиги —менга ўхшасада, кўринишинг бошқачароқ?

Бунга жавобан тикув игнаси деди:

— Менинг вазифам либослар тикиб одамларни кийинтириш, турли буюмлар тикиб эса, уларнинг ҳузур қилиб яшашлари учун арзимас ҳиссамни қўшиш. Ўзингчи?

— Мен одамлар баданига бир оз кириб озор берсамда, мақсадим уларни хасталикдан фориғ қилиб, соғ-омон ҳаёт кечиришлари йўлида хизмат қилиш, — деди шприц игнаси.

ОШҚОВОҚ

Полиздан йиғилиб бир жойга уйилган хилма-хил навдаги қовоқлардан энг миттиси сўз қотди:

— Сенларни пичоқ билан майдалаб, ўтда пишириб еб юборадилар. Мени эса, ичимни бўшатгач, сиртимга сайқал бериб, эгам ҳамиша ёнида олиб юради,—мақтанди носқовоқ.

— Тиғу, ўт азобини тортсакда, бизларни етиштирган одамларга таом бўлиб, ҳузур бериб кунларига яраймиз. Сен омон қолсангда қилмишинг ичингда ҳамиша соғлиқни емирувчи заҳар олиб юриш холос, — деди ошқовоқ босиқлик билан.

Фозилжон ОРИПОВ.

Қатра хандалар

Бир маст йўл четида эмаклаб кетиб борарди. Йўловчи киши ундан сўради:

—Сиз бир нарсангизни йўқотдингизми?

— Ҳа. Мен мувозанатимни йўқотиб қўйдим.

⊙

— Сиз ўқувчилар қайси сўзни кўп ишлатишини биласизми?

— Билмайман.

— Қойилман, топдингиз.

⊙

Шифохонанинг жароҳат бўлимига фалокатга учраган бир ҳайдовчини олиб келишди. Врач ундан сўради:

— Фалокат қай тарзда рўй берди?

— Мен туманда яхши ёритилмаган юк машинасини қувиб ўтмоқчи бўлгандим...

— Хўш, кейин-чи?

— Кейин маълум бўлишича у теплоход экан.

⊙

Профессор вагон-ресторанда тамадди қилиб қайтгач, ўз купесини қидира бошлади.

— Сиз вагон номерини ёддан чиқариб қўйдингизми? — деб сўради ундан бир йўловчи.

— Вагон номерини билмайман, — деди унга профессор. — Лекин купе деразасидан каттагина кўл кўриниб турганди.

⊙

— Ойи, кўчада кимдир ёрдамга чақираяпти. Қараб келсаммикан?

— Йўқ чиқа кўрма! Ёмон воқеа рўй берса, эртага газетада ёзишади, ўқиб билиб оламиз.

⊙

Журналист шаҳарлик бир кишидан интервью олаяпти:

— Сиз бўш вақтингизни қандай ўтказасиз?

— Бу биз учун муаммо эмас, — дейди шаҳарлик киши, — ҳамма бўш вақтимиз ишга бориб келиш учун йўлга кетади.

Тўпловчи:
Тўлқин СОДИҚОВ.

Умид дарахти

Сиз энди кетасиз, қайтинг деёлмай,
Музлаб бораверар чўғ бўлган юрак.
Бўғзимга тиқилар энг сўнги нола,
Умид дарахтимиз гуллаши керак.
Сиз энди кетасиз, кўксимга ўкинч,
Кўзларим тубига чўкар ситамлар.
Руҳимда қўзғалиб бир дардли исён,
Кимсасиз боғларга сингиб кетаман.
Кетсангиз етмаганим, армонсиз улкан,
Қолсангиз ўзгадан юлинган бахтим.
Беҳазон боғларда гуллашингиз шарт.
Сиз менинг қалбдаги умид дарахтим.

●

Мени огоҳ этма умидли рўё,
Мени огоҳ этма келаётган ғам,
Шундоқ ҳам ўзим бечора одам,
Шундоқ ҳам кўзимга торайди дунё.
Мен энди биламан бошқа чора йўқ,
Менинг етганимга ўзга ҳам етган.
Ёлғонлар кунда бир отилажак ўқ,
Англадим, не ўтса ўзимдан ўтган.

Адилпошша ШАРИПОВА.

Медицина янгиликлари

✦ ХОСИЯТЛИ БИОЭЛЕКТРОГРАФИЯ

Ҳиндистонлик шифокор олим Рашеш Сингх Чаухан биоэлектрография амали воситасида ёмон ўсма-рак касаллигини зудлик билан аниқлаш усулини кашф этди. Мазкур усул билан бемор атрофлича кузатилиб, 20 минут ичида расмга туширилиб хулоса берилади. Бунда оддий плёнкалар ҳам ишлатила берилади.

Янги диагностик амалнинг афзаллиги шундаки, бунда мураккаб ва қимматбаҳо асбоб-анжомлар ишлатилиши шарт эмас, бундан ташқари киши организми нурлантирилмайди.

✦ КУКЙУТАЛНИНГ ДАВОСИ

Маълумки, кўкйўтал оғир, изтиробли хасталиклардан ҳисобланади. Яқинда Швеция олимлари томонидан кашф этилган қўшкомпонентли вакцина кўкйўтал муҳофазаси сифатида синаб кўрилди. Янги вакцина тадқиқот жараёнида умидли самара берди. Аниқланишича, бу модда одамларни ашаддий ҳисобланувчи кўкйўталдан 80 фоиз ҳимоя қила олиш хусусиятига эга. Препарат олий даражада софлиги билан ажралиб туради.

Маннон НАБИЕВ,
доришунос.

Ҳажвий сатрлар

НОШИР ВА ТАНҚИДЧИ

Магазин пештахталарида китоби чанг босиб ётган ношир танқидчига деди:

— Янги асар ёзяпман.

— Қанча тиражда чиқармоқчисиз? — сўради танқидчи.

— Икки дона?!

— Наҳотки, шундай ёзувчи, икки дона-я, — кесатди танқидчи.

— Ахир ноёб асар бўладида, магазинлардан тополмайсиз.

ДАРАХТ

— Уна, дарахт бир жойда кўкаради, ҳадеб ишдан-ишга сакрайверманг, — деди бошлиқ ўз ходимига.

— Унда серсувроқ ерга ўтқазинг-да ака, — деди ходим қўл қовуштириб.

ТЕЛПАК

Маст улфатига юзланди:

— Телпагим қани?

— Ит олиб кетди.

— Бер унда, сенда экан-да, — деди маст.

ГРАЖДАНИН

Чорраҳадан ўтаётган йўловчини милиционер тўхтатди:

— Ўртоқ гражданин, сиз йўл қоидасини буздингиз.

— Кеч-чи-ра-с, мен гражданин эмас, Ҳасанман, — деди маст.

ИЧУВЧИ

— Эшитдингми, Илҳом, бирга ўқиган Феруз бор-ку, ўша учувчи бўлган эмиш.

— Учувчи эмас, тентак, ичувчи, — деди Илҳом.

ФИЗИК ОШИҚ-МАЪШУҚЛАР

— Сизни ҳар кўрганда ўзимни магнит куч майдонига тушиб қолгандай ҳис қиламан, — деди йигит севгилисига.

— Ҳар гапингиз мени лазер нуридай эритиб юборади-я, — нозланди қиз.

Тошпўлат ТУСНАЗАРОВ.
Фарғона области.

Янги луғат

Фан-техника революцияси даврида кўплаб социал-илмий ишлаб чиқариш базаларининг тараққий этиши, компьютерлаштириш, автоматлаштириш, роботлаштириш жараёнлари туфайли тилимизга талайгина янги сўз ва иборалар кириб келди.

Илмий-техникавий терминлар билан яқиндан танишмоқчи бўлсангиз, «Научно-технический прогресс» («Илмий-техника тараққиёти) деб номланган луғатга мурожаат этишингиз мумкин. Уни Москвадаги «Политиздат» нашриёти яқинда кўп нусхада чоп этди.

Справочник харектеридаги бу нашр мамлакатимизда биринчи марта босилиб чиқишидир. Луғат кишиларнинг ҳозирги замон илмий-техника тараққиёти, унинг моҳияти ва мазмуни ҳақидаги тушунчаларини бойитишга хизмат қилади. Иқтисодий, сиёсий, социал-маданий лексикондаги ўзгаришлар ҳам луғатда ўз аксини топган.

Справочник нашрни босмага тайёрлашда СССР Фанлар академиясининг таниқли олимлари, масъул партия ва хўжалик раҳбарлари қатнашдилар.

Акбар АЛИЕВ.

Болалар сўзлаганда

СОЧИ ЧИҚДИ

Кўм-кўк майсаларни кўрган уч ёшли Дилафруз:

— Ойи, қаранг ерни ҳам сочи ўсиб чиқибди, — деди.

ТУФЛИ

Дадаси олиб келган туфлини кияётган тўрт яшар Дилноза шикоят қилди:

— Ада, туфли менга катта экан, оёғимга сиғмаяпти.

Чаман ИБАТОВА.

Душанба — 4 июль

● МТ I

7.00 «120 минут». 9.05 «Бошқа ишга ўтиши муносабати билан». Телевизион бадиий фильм, 1-серия. 10.10 Футбол шарҳи. 10.40 Янгиликлар. 10.50 «Умринг боқий бўлсин, Ер!». 16.00 Янгиликлар. 16.15 «Опа-сингил Қосимовалар куйлайди». Фильм-концерт. 16.40 «Агросаноат ишлари ва ташвишлари». 17.25 Л. Берстайн: «Дивертисмент». 17.50 «Сени севаман, ҳаёт». Фотоконкурс. 17.55 Футбол шарҳи. 18.25 «Мен, сен ва биз ҳаммамиз биргаликда». 19.10 «Сибирь тупроғи». Ямалда ресурслардан фойдаланиш муаммоси. 19.40 «Инжиқ Мурод», «Бувимнинг дарси», Мультфильмлар. 20.00 Халқ куйлари. 20.15 Останкино концерт студиясида шоира Л. Васильева билан учрашув. 21.30 «Время». 22.00 Л. Бетховен. Тантанавор месса. 24.00 «Бизнинг мерос» телевизион альманахига илова. 00.30 «Дунё воқеалари».

● МТ II

9.00 Эрталабки гимнастика. 9.20 К. М. Вебер. «Гитара ва фортепьяно учун дивертисмент». 9.35 «Санамнинг икки қиёфаси», «Суздаль». Илмий-оммабоп фильмлар. 10.05 Рус тили. 10.35 «Ҳаракат хавфсизлиги учун. 10.40 Болалар учун фильм. «Сотилган кулгу». 1-серия. 11.40 «Қадрдон ўтмиш» туркумидан ҳужжатли фильм. 12.00 «Севги афсонаси». Бадиий фильм. 1 ва 2-сериялар. 14.15 Янгиликлар. 14.25 «Совет Иттифоқига хизмат қиламан!». 15.25 «Серафим Полубес ва ернинг бошқа аҳолиси». Бадиий фильм, субтитр билан.

* * *

18.35 Янгиликлар. 18.45 Оғир атлетика. 19.30 Теннис. Уимблдон турнири. 20.30 Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар! 20.45 «Ҳамма учун ва ҳар бир киши учун» 21.15 Г. Свиридов. «Кичик триптих». 21.30 «Время». 22.00 «Давр билан бир сафдамиз». Фильм-концерт. 22.45 Футбол. СССР чемпионати. «Динамо» (Москва)—«Спартак». Танаффус пайтида — Теннис. 00.40 Янгиликлар.

● ЎзТВ

16.00 «Ишбилармон кишиларнинг ўйинлари ёки шахсий қиёфасини излаш». Телефильм. 16.10 «Абитуриент—88». Иншо қандай ёзилади? 16.50 Болалар учун фильм. 18.00 Янгиликлар. 18.15 Болалар учун концерт. 18.45 Ҳ. Шамс ижоди. «Ёдгорлик» туркумидан. 19.30 «Ахборот» (рус.). 19.50 «Ишонч». Телефильм. 20.10 «Ахборот». 20.30 Футбол бўйича СССР чемпионати. «Пахтакор» — «Котайк» (Абовян). 2-тайм. 21.15 «Дутор тароналари». А. Одилов. 21.30 Москва. «Время». 22.00 «Мусиқамиз хазинасидан». «Сувора». 23.50 Кўрсатувлар программаси.

●

ТОШКЕНТ ШАҲРИ ВА ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ УЧУН ПРОГРАММА

19.30 «Енисей меридиани». Телефильм. 20.20 «Абитуриент—88». Тошкент маданий оқартув техникуми. 20.50 «Беш йиллик: одамлар ва ишлар».

ДУШАНБА КЎРСАТАДИ:

21.30 Москва. «Время». 22.00 «Маърифат». Телевикторина.

Сешанба — 5 июль

● МТ I

7.00 «120 минут». 9.05 «Бошқа ишга ўтиши муносабати билан». Телевизион бадиий фильм. 2-серия. 10.10 «Янгиланиш йўлидан». Телевизион ҳужжатли фильм премьераси (Душанба). 11.00 Янгиликлар. 11.10 Духовой чолғулар квинтети ижросида камер куйларидан концерт.

* * *

16.00 Янгиликлар. 16.15 «Қайта қуриш прожектори». 16.25 КХДР артистларининг концерти. 16.40 Қозоғистон телевидениесининг программаси. 17.40 Болалар учун фильм. «Ғаройиб топилма ёки энг оддий мўъжизалар». 18.50 «Мактаб: ўзгаришлар даври». 19.20 «Дунё воқеалари». 19.35 XIX партия конференцияси белгилаб берган йўлдан. 20.15 А. Глазунов. Концерт вальси. 20.25 МТ экранида биринчи марта. «Кентаврлар». Бадиий фильм. 1-серия. 21.30 «Время». 22.05 «Қайта қуриш прожектори». 22.15 Баскетбол. Олимпия саралаш турнири. Танаффус пайтида (22.55) — «Дунё воқеалари».

● МТ II

9.00 Эрталабки гимнастика. 9.20 Тула баянчилар триоси чалади. 9.40 Илмий-оммабоп фильмлар. 10.15 Француз тили. 10.45 Болалар учун фильм. «Сотилган кулгу». 2-серия. 11.55 Француз тили. 12.25 СССРда Ҳиндистон фестивали. 12.40 «Пятницкая кўчасидаги қовоқхона». Бадиий фильм. 14.05 Янгиликлар. 14.15 «Ўртоқ секретарь». Телевизион ҳужжатли фильм премьераси. 15.10 Киноафиша.

* * *

18.30 Янгиликлар. 18.40 Ритмик гимнастика. 19.10 Пхеньян «Мансудэ» бадиий ансамблининг концерти. 19.45 «...16 ёшгача ва ундан катталар». 20.30 Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар! 20.45 «Халқаро панорама». 21.30 «Время». 22.05 «Қайта қуриш прожектори». 22.15 «Юрмала—88». Совет эстрадаси қўшиқлари ва ижрочилари III Бутуниттифоқ телевизион конкурси. 01.05 Янгиликлар.

● ЎзТВ

16.00 Болалар учун фильм. «Бор эканда, йўқ экан...». 17.20 «Абитуриент—88». Математика. 17.50 «Чорраҳадан репортаж». Телефильм. 18.00 Янгиликлар. 18.15 «Ёшлик» студияси кўрсатади. «Мардлик — мангулик». 19.15 Болалар учун фильм. «Кубик». 19.25 «Абитуриент-88». 20.00 «Ахборот» (рус.). 20.20 «Усталар билан учрашув». Телефильм. 20.30 «Ахборот». 20.50 «Долзарб вазифа». 21.00 «Рақсларим — орзуларим». З. Жабборова. 21.30 Москва. «Время». 22.05 Москва. «Қайта қуриш прожектори». 22.15 «Ҳаёт қувончлари ва ташвишлари». 23.45 «Бугун оламда нима гап?». Халқаро аҳвол кундалиги.

●

ТОШКЕНТ ШАҲРИ ВА ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ УЧУН ПРОГРАММА

19.30 «Олтинчи июль». Бадиий фильм. 21.20 «Тарих суди олдида». Телефильм.

ДУШАНБА КЎРСАТАДИ:

21.30 Москва. «Время». 22.05 Москва. «Қайта қуриш прожектори». 22.15 «Кино оламида».

Чоршанба — 6 июль

● МТ I

7.00 «120 минут». 9.05 Мультфильмлар. 9.35 Болалар учун фильм. 10.45 Янгиликлар. 10.55 «Саёҳатчилар клуби».

* * *

16.00 Янгиликлар. 16.10 «Қайта қуриш прожектори». 16.20 Мамлакат телевидение студиялари ҳужжатли фильмларининг премьераси. 16.50 «...16 ёшгача ва ундан катталар». 17.35 Рус маданияти сарчашмаларида. 19.10 Дунё воқеалари. 19.30 «Акаиро». Мультфильм. 19.50 В. А. Моцарт. 20.20 МТ экранида биринчи марта «Кентаврлар». Бадиий фильм. 2-серия. 21.30 «Время». 22.05 «Қайта қуриш прожектори». 22.15 «Москва тонги». Телевизион ҳужжатли фильм. 22.30 «Позиция». 24.00 «Дунё воқеалари».

● МТ II

9.00 Эрталабки гимнастика. 9.20 Илмий-оммабоп фильмлар: «Гюстав Курбе», «Рус чиннииси». 9.55 Духовой оркестрлар Бутуниттифоқ конкурси қатнашчилари концерти. 10.45 Немис тили. 1-йил шуғулланаётганлар учун. 11.15 «Ўн олти ёшлилар». Уч серияли телевизион бадиий фильм. 1-серия. 12.20 Немис тили. 12.50 «Келинкуёвлар учун соябон». Бадиий фильм. 14.15 Янгиликлар. 14.45 Телевизион ҳужжатли фильмлар премьераси. 15.40 Такрорий фильмлар кундузги сеанси. «Самарадаги ташвишли тунлар». 1-серия.

* * *

18.35 Янгиликлар. 18.45 П. И. Чайковский номли халқаро конкурс лауреатлари. 19.30 «Кемадаги балериана». Мультфильм. 19.45 Енгил атлетика. СССР чемпионати. 20.30 Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар!. 20.45 Автоспорт. Европа чемпионати. 21.00 «Музикали киоск». 21.30 «Время». 22.05 «Қайта қуриш прожектори». 22.15 «Юрмала—88». Совет эстрада қўшиқлари ёш ижрочиларининг III Бутуниттифоқ телевизион конкурси. 00.55 Янгиликлар.

● ЎзТВ

16.00 «Ач гяла — демак уйланмаган». Телефильм. 16.25 «Абитуриент—88». Физика. 16.55 «Билиб қўйки, сени Ватан кутади». Ўзбекистон халқ шоири Ғ. Ғулом туғилган кунининг 85 йиллигига бағишланган кўрсатув. 18.00 Янгиликлар. 18.15 «Ғош созандалар». Мультфильм. 18.25 «Эремурс операцияси». 18.55 «Кўп сменали, кўп сменали иш». Телефильм. 19.25 «Қайта қуришнинг мафкуравий асослари». 20.00 «Ахборот» (рус.). 20.20 «Сўз — КПСС XIX Бутуниттифоқ конференцияси делегатларига». 20.30 «Ахборот». 20.50 Ўзбек куйларидан концерт. 21.30 Москва. «Время». 22.05 Москва. «Қайта қуриш прожектори». 22.15 «Ретро». Экранда —«Ўзбекфильм» киностудиясининг фильмлари. «Тоҳир ва Зуҳра». Бадиий фильм. (1945 йил, рус.). 23.45 Кўрсатувлар программаси.

●

ТОШКЕНТ ШАҲРИ ВА ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ УЧУН ПРОГРАММА

19.30 «Сузиш дарси». 19.50 «Совет Иттифоқи бўйлаб». Кинопрограмма. 21.00 «Шаҳар юмушлари ва муаммолари» (рус.).

ФРУНЗЕ КЎРСАТАДИ:

21.30 Москва. «Время». 22.05 Москва. «Қайта қуриш прожектори». 22.15 «Озуқа —88». 22.25 Чет эл фильмлари экрани. «Фақат кўз ёшлари қолди». Бадиий фильм.

Пайшанба — 7 июль

● МТ I

7.00 «120 минут». 9.05 Тюмень филармониясининг солистлари Ю. Клепалов (балалайка) ва В. Петухова (баян) концерти. 9.30 «Димка». Телевизион бадиий фильм. 10.35 Янгиликлар. 10.45 «Мўъжизасиз мўжизалар».

* * *

16.00 Янгиликлар. 16.10 «Қайта қуриш прожектори». 16.20 «Музикали хазина». 17.20 Курск телевидение студиясининг программаси. 18.15 «Салом, музика!». 19.00 «Икки эртак». Мультфильм. 19.15 «Дунё воқеалари». 19.35 «Фидойи шахслар». КПСС Бутуниттифоқ XIX конференцияси делегатлари билан учрашув. 20.25 «Балет, балет». 21.30 «Время». 22.05 «Қайта қуриш прожектори». 22.15 А. Платонов. «Бу гўзал ва шижоатли оламда». 22.55 «Резонанс». Тинчлик ва ҳамкорлик йўлидаги мулоқот. 24.00 Баскетбол. Олимпия саралаш турнири. Танаффус пайтида — «Дунё воқеалари».

● МТ II

9.00 Эрталабки гимнастика. 9.20 Илмий-оммабоп фильмлар: 9.55 Е. Винокуров. «Ўша юришда мен ҳам бор эдим». Фильм концерт. 10.35 Испан тили. 11.05 «Ўн олти ёшлилар». Уч серияли телевизион бадиий фильм. 2-серия. 12.10 Испан тили. 12.40 «Шаҳарлар ва йиллар». Телевизион ҳужжатли фильмлар. 13.30 СССРда Ҳиндистон фестивали. 13.50 «Қишлоқ янгиликлари». 14.50 Янгиликлар. 15.00 Такрорий телефильмлар кундузги сеанси. «Самарадаги ташвишли тунлар». 2-серия.

* * *

18.25 Янгиликлар. 18.30 «Саёҳатчилар клуби». 19.30 «Биз ажабтовурларданмасмиз». Телевизион ҳужжатли фильм премьераси. 19.40 Ритмик гимнастика. 20.10 Реклама. 20.15 Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар! 20.30 Енгил атлетика. 21.30 «Время». 22.05 «Қайта қуриш прожектори». 22.15 СССРда Ҳиндистон фестивали. 00.45 Янгиликлар.

● ЎзТВ

16.00 Болалар учун фильм. «Олтин калитча». 17.15 «Абитуриент—88». Химия. 17.45 «Истеъдод». Ҳужжатли фильм. 18.00 Янгиликлар. 18.15 «Пионерлар мамлакатида». 19.00 «Хўжалик ҳисоби ва ўз-ўзини маблағ билан таъминлаш йўлидан». 19.30 «Ахборот» (рус.). 19.50 «Бир актёр театри». Уйғун. «Муҳаббат қўшиғи». 20.10 «Ахборот». 20.30 Футбол бўйича СССР чемпионати. «Пахтакор» — «Кубань» (Краснодар). 2-тайм. 22.15 «Омон ёр». Фильм-концерт премьераси. 21.30 Москва. «Время». 22.05 Москва. «Қайта қуриш прожектори». 22.15 «Инсон ва қонун». 23.20 «Бугун оламда нима гап?». Халқаро аҳвол кундалиги.

●

ТОШКЕНТ ШАҲРИ ВА ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ УЧУН ПРОГРАММА

19.30 «Қайта қуриш — кадрлар билан таъминлаш». 20.05 Реклама. 20.15 Телефильм. 20.45 «Ёшлик» студияси кўрсатади. Интернационалист жангчилар билан учрашув.

ДУШАНБА КЎРСАТАДИ:

21.30 Москва. «Время». 22.05 Москва. «Қайта қуриш прожектори». 22.15 «Инсон жамиятда».

А. МАТЮШКИН-ГЕРКЕ.

Ҳисоб-китоб

(Интермедия)

— Ассалому алайкум!

— Салом, салом! Кираверинг, азизим, кираверинг. Қайси шамоллар учирди! Кўпдан бери кўришмас эдик...

— Кунда шундамиз....

— Хўш, хизмат!!

— Шу десангиз меҳнат отпускасига чиқмоқчи эдим. График бўйича эртадан...

— График бўйича бўлса, мен қарши эмасман... Қани бўлмаса, ҳисоб-китоб қилиб орани очиқ қилиб олайлик-чи! Меҳнат отпускангиз 18 кун, шундайми!

— Ҳа, шундай!

— Шундан уч кунини чегириб ташласак...

— Нима учун!

— Эски йилни кузатиш, янги йилни кутиб олиш учун ким дўстлари билан уч кун йўқ бўлиб кетди! Байрам дедик, индамадик... Хўш, ўн саккиздан уч кунни айирсак — ўн беш кун қолади. Яна уч кунни олиб ташлайдиган бўлсак...

— Буниси нимага!

— Жияним уйланаяпти деб уч кун бедарак кетган эдингиз. Кейин маълум бўлишича жиянингиз уйланиш у ёқда турсин, ҳали ўрта мактабни тугатмаган экан. Хўш, ўн бешдан учни айирсак, қолади... ўн икки.

— А!!

—Ўн иккидан бешни олиб ташлайдиган бўлсак... Етти кун қолади.

—Тушунмадим!!

— Туновда маош олишлари билан беш сутка йўқ бўлиб кетган эдилар.

— Қўйинг-э!

— Аслида ўн беш сутка ётишингиз керак экан, милициядагилар корхонамиз ҳурматини ҳисобга олиб, эртароқ жавоб бериб юборишган эмиш...

— Ҳаммаси дафтарга тушган экан-да!

— Ҳисобли дўст айрилмас дейишади. Хўш, еттидан олтини айирадиган бўлсак, бир кун қоладими!

— Бу дейман, меҳнат отпускам пўстдумбага чиқиб кетадиганга ўхшайди шекилли...

— Колхозга мева-чева теримига юборганимизда, уйда қолган экансиз...

— Демак, меҳнат отпускам шу ернинг ўзида тугар экан-да!

— Йўқ, ҳали бир куни бор.

— Яна қанақасига бир кун!..

— Бугун эрталабдан бери отпускага чиқаман деб хонама-хона қоғоз кўтариб юрибсиз. Кунни ўтказингу, эртадан ишга чиқаверинг.

— График нима бўлади!

— Сиз график бўйича меҳнат отпускасидан қайтдингиз! Эртага ишга!

Мирҳамид АҲМЕДОВ таржимаси.

Дам олиш соатларида

Чайнворд— топшириқ

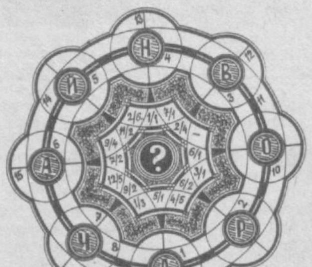

1-ДАН 8-ГАЧА: 1. Сибирдаги дарё. 2. Цитрус мева. 3. Гул шираси. 4. Хушбўй ўсимлик хили. 5. Кўп кўзли ҳашарот. 6. Эрта баҳор кўкати, доривор ўсимлик. 7. Кумуш фасл. 8. Енгил майин шамол.

9-ДАН 16-ГАЧА: 9. Муқимийнинг машҳур шеъри. 10. Область тармоғи. 11. Ширин мева. 12. Қисқа умр кўрувчи чиройли ҳашарот тури. 13. Табиат ҳодисаси. 14. Деҳқончилик экини. 15. Республикамиздаги шаҳар. 16. Миллий таом.

Энди чайнворд жавоб сўзлари ёрдамида очқич калит рақамлардан фойдаланиб, ўзбек халқ мақолларидан бири яширилган цифрограммани ечинг.

Тузувчи: Анвар МИРЗАЕВ.

25 ИЮНДАГИ ЧАЙНВОРДНИНГ ЖАВОБЛАРИ:

1. Кумушкон. 2. Нок. 3. Квас. 4. Саратон. 5. Нилуфар. 6. Роҳат. 7. «Тошкент». 8. Туризм. 9. Музқаймоқ. 10. Қуёш. 11. Шарбат. 12. Тоғ. 13. «Ғалаба». 14. Ананас. 15. Саёҳат. 16. Термиз. 17. Завқ. 18. Қайиқ. 19. Қандак. 20. Кашнич. 21. Чиллаки. 22. Иссиққўл.

Жума — 8 июль

● МТ I

7.00 «120 минут». 9.05 «Лахтак ва булутча». Мультфильм. 10.00 «Фидойи шахслар». КПСС Бутуниттифоқ XIX конференцияси қатнашчилари билан учрашув. 10.45 Янгиликлар. 10.55 Рус халқ қўшиқларини Е. Устинова ҳамда В. Соморов раҳбарлигидаги тембрли баянчилар ансамбли ижро этади.

* * *

16.00 Янгиликлар. 16.10 «Қайта қуриш прожектори». 16.20 «Замондошимиз портрети». «Ҳаётмисан ҳаёт». Телевизион ҳужжатли фильм премьераси (Новосибирск). 16.50 «Улар ва у». Фильм-концерт премьераси (Ереван). 17.10 Туркманистон телевидениесининг программаси. 18.15 «Нега ва нима учун?». Болалар учун кўрсатув. 18.45 «Фан: назария, тажриба, практика». Энергетика муаммолари. 19.15 «Дунё воқеалари». 19.35 «Зарбли чолғулар учун музика». Фильм концерт. 20.10 «Олам кинокамера кўзгусида». Тошкентда бўлиб ўтган Осиё, Африка ва Лотин Америкаси мамлакатлари X. Халқаро кинофестивали материаллари асосида. 21.20 «Қайта қуриш прожектори». 21.30 «Время». 22.00 СССРда Ҳиндистон фестивалининг тантанали ёпилиши. Совет — Ҳинд қўшма телетомошалари. «Олимпия» спорт комплексидан олиб кўрсатилади. 00.35 «Нигоҳ». Тунги информацион—музикали программа.

● МТ II

9.00 Эрталабки гимнастика. 9.20 Илмий-оммабоп фильмлар. 9.45 «Рассомлар ҳақида ҳикоялар». СССР халқ рассомлари С. ва А. Ткачевлар. 10.15 Инглиз тили. 1-йил шуғулланаётганлар учун. 10.45 РСФСРда хизмат кўрсатган артист А. Корсаков чалади. 11.05 «Ўн олти ёшлилар». Уч серияли телевизион бадиий фильм. 3-серия. 12.10 «Радист қутисидан олинган ҳарф». Мультфильм. 12.30 Инглиз тили. 2-йил шуғулланаётган учун. 13.00 Спорт майдони. «Нотаниш қиз портрети». Телевизион ҳужжатли фильм. 13.30 «Қувонч— бу қўшиқ». Болалар учун фильм («Экран»). 14.20 Янгиликлар. 14.30 Такрорий телефильмлар кундузги сеанси. «Самарадаги ташвишли тунлар». 3-серия.

* * *

18.30 Янгиликлар. 18.35 «Билса ҳазил, билмаса чин». Сатирик кўрсатув. 19.30 Ҳужжатли фильмлар экрани. «Прокурор учун биография». Ҳужжатли фильм премьераси (Ғарбий Сибирь кинохроника студияси). 20.20 Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар! 20.35 Енгил атлетика. СССР чемпионати. Таллиндан кўрсатилади. 21.20 «Қайта қуриш прожектори». 21.30 «Время». 22.00 Футбол. СССР чемпионати. «Днепр» — «Зенит». Днепропетровскдан олиб кўрсатилади. 23.50 Янгиликлар.

● ЎзТВ

15.30 Болалар учун фильм. «Дўстим, Колька». 16.55 «Абитуриент — 88». Биология. 17.25 «Очиқ дарс». «От спорти байрами». Ҳужжатли фильмлар. 18.00 Янгиликлар. 18.10 «Ёшлик» студияси кўрсатади. «Дўстлик маршрутлари бўйлаб». 19.00 «Ҳиндистон хотин-қизлари», «Санъат олами» туркумидан (рус.). 19.30 «Халқ контроли экрани». Самарқанд шаҳрида ёрдамчи хўжаликларни ташкил этишда халқ назоратчиларининг роли ҳақида. 20.00 «Ахборот» (рус.). 20.15 «Комсомол прожектори». Ўзбекистон комсомолининг қурилиш объектларида. 20.30 «Ахборот». 20.50 «XIX партия конференцияси белгилаб берган йўлдан». «Демократия мактаби». 21.20 Москва. «Қайта қуриш прожектори». 21.30 Москва. «Время». 22.00 «Ёшлик» студияси кўрсатади. «Қудратимиз — дўстликда». Ўрта Осиё республикалари ва Қозоғистон телекўприги. 1-кўрсатув. 23.20 «Созандалар ҳақида ҳикоялар». М. Шокиров. 24.00 Кўрсатувлар программаси.

●

ТОШКЕНТ ШАҲРИ ВА ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ УЧУН ППРОГРАММА

19.30 «Мишук». Телевизион бадиий фильм. 20.35 «Сифат —бош мезон». «Ўзбексельмаш» ишлаб чиқариш бирлашмасида давлат қабули.

ДУШАНБА КЎРСАТАДИ:

21.20 Москва. «Қайта қуриш прожектори». 21.30 Москва. «Время». 22.00 «Фонтан олдида учрашамиз». Бадиий фильм.

Шанба — 9 июль

● МТ I

7.00 «120 минут». 9.05 «Т. Фидарова куйлайди». Оржоникидзедан кўрсатилади. 9.25 «АБВГДейка». 9.55 «Музикаларда менинг йўлим». Ҳужжатли фильм. «Улар биринчилардан эдилар» туркумидан. 10.20 «Бизнинг бурчимиз». «Турар жой». 10.55 Жаҳон халқлари ижоди. 11.30 ВЛКСМ 70 йиллигига. «Оловда кечув йўқ». Бадиий фильм («Ленфильм»). 13.00 «Социализм мамлакатларида». Тележурнал. 13.30 «Ҳамма учун ва ҳар бир киши учун. 14.00 Шанба — ота-оналар куни. 15.30 «Дунё воқеалари». 15.45 «Келгинди». Телевизион ҳужжатли фильм. 16.05 П. И. Чайковскийнинг барча симфониялари. 1-симфония. 17.00 Халқаро программа. Ядросиз зоналар: муаммолар ва истиқболлар. «Днепрда тинчлик круизи». 18.00 «Мўъжизасиз мўъжизалар». 19.00 Баскетбол. Олимпия саралаш турнири. Эркаклар. Голландиядан олиб кўрсатилади. 20.40 «Цирк артистлари Ермолаевлар». Фильм-концерт премьераси («Экран»). 21.30 «Время». 22.00 «Қайта қўриш прожектори». 22.10 МТ экранида биринчи марта. «Тўй айбланади». Бадиий фильм (А. Довженко номли киностудия). 23.25 Янгиликлар. 23.35 «Менинг нурли оним». Фильм-концерт.

● МТ II

8.30 Эрталабки гимнастика.

«Тафаккур» программаси

8.45 Студия намойиш этади. «Киев—Печерск лаври». «Билим қирралари» туркумидан. 9.40 Ҳамоҳанглик. Г. Маркес асарлари саҳифаларида. Пабло Пикассо — рассом-коммунист. 11.30 «Здоровье» программаси кинозали. 12.20 «Ҳайвонот оламида». 13.20 Компьютер билан мулоқот. 7-кўрсатув. Телетомошабинларнинг хатларига жавоблар.

* * *

14.05 Баскетбол. Олимпия саралаш турнири. Эркаклар. Голландиядан кўрсатилади. 14.45 «Ярим тунгача ва ярим тундан сўнг». Информацион-музикали кўрсатув. 16.20 «Эркаклар». Бадиий фильм, субтитр билан («Мосфильм»). 17.55 А. Брокнер. 2-до минор симфонияси. 19.05 «Корриданинг ранги». Телевизион бадиий фильм премьераси (Одесса киностудияси). 20.20 Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар! 20.35 Реклама. 20.40 Спорт ва шахс. 21.20 «Қайта қуриш прожектори». 21.30 «Время». 22.00 Футбол. СССР чемпионати. «Спартак» — «Динамо» (Минск). 2-тайм. 22.50 «Юрмала — 88». Совет эстрада қўшиқлари ёш ижрочиларининг III Бутуниттифоқ телевизион конкурси. 2-тур. Ригадан кўрсатилади. 01.35 Янгиликлар.

● ЎзТВ

8.00 «Ассалому алайкум». Информацион-музикали программа.

* * *

9.30 «Шанба экрани». Кинопрограмма. 10.20 «Болалар — бизнинг келажагимиз». Болалар фонди Тошкент область бўлимининг фаолияти ҳақида (такрор.). 11.15 «Ҳовлимиздаги стадион». 11.45 «Рассом ва китоб». Ўзбекистон Ленин комсомоли мукофотининг лауреати В. Немировский ижоди (рус.). 12.20 «Абитуриент—88». В. И. Ленин номидаги Тошкент Давлат университети. 12.50 Теленовеллалар театри. Товфиқ ал-Ҳаким. «Изҳор». 13.30 «Хўжасизликка барҳам берайлик». Самарқанд областида электр энергияси ва нефть маҳсулотларини беҳуда исроф қилиниши ҳақида. 14.00 «Пионер ёзи». Болалар учун фильм-концерт. 14.30 «Йўл ҳаракати қоидаларини ўрганамиз».

* * *

17.55 Кўрсатувлар программаси. 18.00 «Кекса эртакчи рубоийлари». Мультфильм. 18.10 Болалар учун «Бойчечак». 18.40 «Унутилмас сатрлар». Атоий лирикаси. 20.00 «Ахборот» (рус.). 20.20 «Чўлда дендрарий». Телефильм. 20.30 «Ахборот». 20.50 Дам олиш концерти. 21.30 Москва. «Время». 22.00 Москва. «Қайта қуриш прожектори». 22.10 «Ёшлик» студияси кўрсатади. «Қудратимиз дўстликда». Ўрта Осиё республикалари ва Қозоғистон телекўприги. 2-кўрсатув. 23.15 «Оламга саёҳат». Кинокўрсатув. 00.15 Кўрсатувлар программаси.

●

ТОШКЕНТ ШАҲРИ ВА ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ УЧУН ПРОГРАММА ФРУНЗЕ КЎРСАТАДИ:

16.15 Кўрсатувлар программаси. 16.20 «Сойкалар тўйи». Мультфильм. 16.40 Солдат шон-шуҳрати. «Ўғлонлар қасамёд этдилар». Телефильм. 17.05 «Киносаёҳатчилар клуби». 18.15 Ўш. «Эргуу». 19.20 «Соғ бўл, кичкинтой!». 20.00 «Мезгил». 20.30 «Ёзувчи ва ҳаёт». Шоир К. Осмоналиев билан учрашув. 21.00 «Халқ ижодиёти». Бастакор ва созанда Т. Нурматов. 21.30 Москва. «Время». 22.00 Москва. «Қайта қуриш прожектори». 22.10 КПСС Бутуниттифоқ XIX конференцияси делегатлари билан учрашув. Репортажлар, интервью, корреспонденциялар. Кўрсатув тугагач — «Тезлик». Бадиий фильм.

Якшанба — 10 июль

БАЛИҚЧИЛАР КУНИ

● МТ I

8.30 Янгиликлар. 8.45 Ритмик гимнастика. 9.30 «Балиқчилар меҳнат вахтасида». Ҳужжатли фильм премьераси («Центрнаучфильм). 9.50 «Спортлото» тиражи. 10.00 «Будильник». 10.30 «Совет Иттифоқига хизмат қиламан!». 11.30 «Тонгги почта». Музикали кўрсатув. 12.00 «Тикланиш йўлида». Чернобиль хроникаси. 13.00 «Музикали киоск». 13.30 «Қишлоқ янгиликлари». 14.30 «Здоровье» программаси кинозали. 15.15 «Район кўламидан кенг фавқулодда ҳодиса». «...16 ёшгача ва ундан катталар» кўрсатувининг махсус сони. 16.00 Бутуниттифоқ газетхонлар конференцияси. «Литературная Россия» ҳафталигининг авторлари ва редколлегия аъзолари билан учрашув. 17.15 Болалар учун фильм. «Ҳаммамизга буви» («Грузияфильм»). 18.20 Халқ куйлари. 18.30 «Халқаро панорама».

* * *

Якшанба кинозали

19.15 «Родамус Кверкнинг васвасаси». Мультфильм. «Сукунат оша». Ҳужжатли фильм. 20.10 «Муюлишдаги малласоч аёл». Бадиий фильм («Ленфильм»). 21.30 «Время». 22.05 «Юрмала — 88». Совет эстрада қўшиқлари ёш ижрочилари III Бутуниттифоқ телевизион конкурсининг тантанали ёпилиши ҳамда лауреатлари ва дипломантларининг гала-концерти. Ригадан кўрсатилади. 01.05 Янгиликлар.

● МТ II

8.30 Зарядкага сафланинг!

«Тафаккур» программаси

8.45 «Сиз яратган боғ». 9.20 «Уфқ». Киноальманах. 10.00 Портретлар. Аввакумнинг ҳаёти. 11.00 «Шахснинг бошланиши». Бола шахсининг шаклланиши ҳақида илмий-оммабоп фильм. 11.25 «Оламга саёҳат». Киноальманах. 12.25 «Ажойиб кишилар ҳаёти». К. А. Тимирязев. 13.00 «Инсон. Ер. Коинот». Кўрсатувни икки марта Совет Иттифоқи Қаҳрамони, СССР космонавт учувчиси В. А. Севастьянов олиб боради.

* * *

14.00 «КВН». МДУ ва 1-Ленинград Медицина институти командаларининг учрашуви. 16.15 «Нафосат йўллари». Калинин расмлар галереяси. 16.45 «Тинчлик ҳақида мулоқот». Америка нотиқлик санъати уюшмаси вакилларининг ёшлар билан учрашуви ҳақида. 17.45 «Шолохов биз билан». Ҳужжатли фильм премьераси. «Ватаннинг қадрдон кишилари» туркумидан (Ростов кинохроникаси студияси). 18.05 «Берлинда меҳмонда». Пиониночи Хироко Никамура чалади (Япония). 18.45 Реклама. 18.50 «Эстафета». Физкультура — спорт программаси. Программада: Баскетбол. Олимпия саралаш турнири. Эркаклар. Голландиядан олиб кўрсатилади. 21.00 Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар! 21.15 Рус халқ қўшиқларини М. Акчарова куйлайди. 21.30 «Время». 22.05 «Терговда аниқландики». Бадиий фильм (Рига киностудияси). 23.35 Янгиликлар.

● ЎзТВ

8.30 «Ассалому алайкум». Информацион-музикали программа.

* * *

10.00 «Оила даврасида». Кинопрограмма. 10.30 «Биргаликда куйлаймиз». «Молодцы». В. Шаинский музикаси (такрор.). 10.50 «Бошсиз чавандоз». Бадиий филм («Ленфильм»). 12.20 «Санъатдаги умр». 13.20 Ёш спортчи мактаби: 1. Футбол ўйнашни ўрганинг. 2. Шахмат мактаби. 14.20 «В. И. Ленин назарий меросини ўрганамиз». Социализмнинг асосий принциплари. 14.50 Мактаб ўқувчилари учун. «Қувноқ стартлар». 15.50 «Элга хизмат: талаб ва таклиф». Ўзбекистон ва Чехословакиянинг ташқи иқтисодий алоқалари ҳақида Брнодаги халқаро ярмаркадан репортаж (рус.). 16.20 Реклама.

* * *

18.05 Кўрсатувлар программаси. 18.10 «Қойилмақом Гоша». Мультфильм. 18.25 Мактаб ўқувчилари учун. «Қўшиғим, жон қўшиғим». 19.05 «Цирк! Цирк! Цирк!». 19.45 «Ахборот» (рус.). 20.00 Футбол бўйича халқаро ўртоқлик учрашуви. «Пахтакор» — «Вихрен» (Болгария). 21.30 Москва. «Время». 22.05 «Пахтакорларнинг шу кунги муҳим вазифалари». 23.05 «Музикали учрашувлар». ЎзССРда хизмат кўрсатган артист О. Отажонов. 00.25 Кўрсатувлар программаси.

●

ТОШКЕНТ ШАҲРИ ВА ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ УЧУН ПРОГРАММА ФРУНЗЕ КЎРСАТАДИ:

16.25 Кўрсатувлар программаси. 16.30 «Сеҳрли қўнғироқчалар». Мультфильм. 16.40 Реклама. 16.50 Оила даврасида. «Аёллар уйи». Ҳужжатли телефильм. 17.10 «Новинки» киноклуби. 18.30 Бизнинг меҳмонимиз. РСФСРда хизмат кўрсатган артист Г. Мирвас (фортепьяно). 19.00 «Шибеге». Сатирик тележурнал. 19.30 «Вагонга ким охири чиқади». Бадиий фильм (рус.). 21.00 «Арашан» ҳаваскорлик вокал-чолғу ансамбли ижро этади. 21.30 Москва. «Время». 22.05 Т. Миннуллин. «Дилафрўзга тўрт ошиқ». Олмаота Ёш томошабинлар театрининг спектакли.

Редактор Т. М. ҚОЗОҚБОЕВ.

ТОШКЕНТ оқшоми
Ўзбек ва рус тилларида мустақил равишда нашр этилади.

«Тошкент оқшоми»
(«Вечерний Ташкент») — орган Ташкентского горкома Компартии Узбекистана и городского Совета народных депутатов.
Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси. Тошкент шаҳри.

РЕДАКЦИЯ АДРЕСИ: 700083, Тошкент, Ленинград кўчаси, 32.

ТЕЛЕФОНЛАР: бўлимлар: партия турмуши ва пропаганда — 32-54-19; совет қурилиши ва халқ контроли — 32-54-34; саноат, транспорт ва алоқа — 33-08.74, 32-57-84; шаҳар хўжалиги, савдо ва маиший хизмат — 32-55-39, капитал қурилиши — 32-58.85; фан ва ўқув юртлари — 32-53.10; физкультура ва спорт, ҳарбий-ватанпарварлик тарбияси — 32-55.32; маданият — 32-53-83; ахборот — 33-28-95; хатлар ва оммавий ишлар —33.29-70; иллюстрация — 32-55-37; жамоатчилик редакцияси — 33.99-42, 32-53-66; «Ташкентская неделя» рекламалар иловаси — 32-56.84; эълонлар — 33-81-42.

Р — 10820. Якшанбадан ташқари ҳар куни чиқади. Ички саҳифаларга 18.30 да қўл қўйилган. (График бўйича 17.00 да қўл қўйилиши лозим). Тиражи — 108. 220 А. 2160. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10.